

REKOMMENDATION OM
YRKESHÖGSKOLORNAS
ANTAGNINGSGRUNDER
2017

26.8.2016

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 ALLMÄN DEL; UTBILDNING SOM LEDER TILL YRKESHÖGSKOLEEXAMEN	1
1.1 Behörighet att söka till studier som leder till yrkeshögskoleexamen	1
1.2 Påvisande av behörighet att söka	1
1.3 Antagningsgrunder	2
1.4 Antagning genom prövning	6
1.5 Påvisande av språkkunskaper vid antagning.....	6
1.5.1 Språkprov i finska eller svenska	6
1.7 Tillgängligheten vid antagning – specialarrangemang för urvalsprovet	7
2 ALLMÄN DEL; UTBILDNING SOM LEDER TILL HÖGRE YRKESHÖGSKOLEEXAMEN....	8
2.1 Behörighet för utbildning som leder till högre yrkeshögskoleexamen (gäller utbildningar på finska, svenska och främmande språk)	8
2.1.1 Krav på grundutbildning.....	8
2.1.2 Krav på arbetserfarenhet.....	9
2.1.3 Inlämnande av examensbetyg och arbetsintyg	9
2.2 Tillgängligheten vid antagning – specialarrangemang för urvalsprovet	10
2.3 Antagningsgrunder för utbildning som leder till högre yrkeshögskoleexamen (gäller utbildningar på finska, svenska och främmande språk)	10
2.4 Antagning vid samma poängtal	10
3 YRKESHÖGSKOLEEXAMEN INOM DET HUMANISTISKA OCH PEDAGOGISKA OMRÅDET	11
3.1.1 Samhällspedagog (YH) och samhällspedagog (YH) / Kyrkans ungdomsarbete ...	11
3.1.2 Teckenspråk och tolkning/Tolk (YH)	11
3.1.3 Urvalsprov	12
3.2 Urval till finskspråkiga flerformsstudier	12
3.2.1 Samhällspedagog (YH).....	12
3.2.1.1 Urvalsprov	12
3.2.1.2 Poängsättning av arbetserfarenheter i samband med urvalsprovet	13
3.2.2 Teckenspråk och tolkning/Tolk (YH)	13
3.2.3 Kontakttolkning/Tolk (YH)	14
3.2.3.1 Urvalsprov	14
3.3 Hälsorelaterade förutsättningar	14
4 YRKESHÖGSKOLEEXAMEN INOM KULTURBRANSCHEN.....	14
4.1 Urval till finsk- och tvåspråkiga dagstudier.....	15
4.1.1 Urval	15
4.2 Urval till finsk- och svenskspråkiga flerformsstudier.....	15
4.2.1 Urval	15
4.3 Urval till dag- och flerformsstudier på ett främmande språk	16

5 YRKESHÖGSKOLEEXAMEN INOM NATURBRUK.....	16
5.1 Urval till finsk- och tvåspråkiga dagstudier.....	16
5.1.1 Urvalsmetod.....	16
5.1.2 Poängsättning av skolframgång för dagstudier.....	17
5.1.3. Urvalsprov.....	17
5.2 Urval till finsk- och svenskspråkiga flerformsstudier.....	17
5.2.1 Urvalsmetod.....	17
5.2.2 Urvalsprov.....	17
6 YRKESHÖGSKOLEEXAMEN INOM TURISM- OCH KOSTHÅLLSBRANSCHEN.....	18
6.1 Urval till finskspråkiga dagstudier.....	18
6.1.1 Urvalsmetod.....	18
6.1.2 Poängsättning av skolframgång.....	18
6.1.3 Urvalsprov.....	19
6.2 Urval till finskspråkiga flerformsstudier.....	19
6.2.1 Urvalsmetod.....	19
6.2.2 Urvalsprov.....	20
6.2.3 Arbetserfarenheter.....	20
6.3 Urval till dagstudier på ett främmande språk.....	20
6.3.1 Urvalsmetod.....	20
6.3.2 Poängsättning av skolframgång.....	21
6.3.3 Urvalsprov.....	21
7 YRKESHÖGSKOLEEXAMEN INOM SOCIAL-, HÄLSO- OCH SKÖNHETSBRANSCHEN	
.....	22
7.1 Urval till finsk- och svenskspråkiga dag- och flerformsstudier.....	22
7.1.1 Urval.....	22
7.1.1.1 Poängsättning av skolframgång.....	23
7.1.1.2 Förhandsurval.....	24
7.1.1.3 Urvalsprov.....	24
7.2 Urval till dag- och flerformsstudier på ett främmande språk.....	25
7.2.1 Urval.....	26
7.2.1.1 Urvalsprov.....	27
8 YRKESHÖGSKOLEEXAMEN I IDROTT.....	27
8.1 Urval till finsk- och tvåspråkiga dagstudier.....	28
8.1.1 Urvalsprov.....	28
8.2 Urval till dagstudier på ett främmande språk.....	29
9 YRKESHÖGSKOLEEXAMEN I TEKNIK.....	29
9.1 Utbildning till ingenjör och till laboratorieanalytiker.....	29

9.1.1 Urval till finsk- och tvåspråkiga dagstudier	29
9.1.1.1 Poängsättning av skolframgång	30
9.1.1.2 Urvalsprov	31
9.1.1.3 Separata lämplighetstester och prov i finska/svenska.....	31
9.1.2 Urval till finsk- och svenskspråkiga flerformsstudier	32
9.1.3 Urval till dagstudier på ett främmande språk.....	32
9.1.3.1 Urvalsprov	33
9.1.4 Urval till flerformsstudier på ett främmande språk	33
9.2 Utbildning till byggnadsarkitekt.....	34
9.2.1 Urval till finskspråkiga dagstudier.....	34
9.2.1.1 Poängsättning av skolframgång	34
9.2.1.2 Urvalsprov	35
9.3 Utbildning till byggmästare	35
9.3.1 Urval till finsk- och tvåspråkiga dagstudier	35
9.3.1.1 Poängsättning av skolframgång	35
9.3.1.2 Urvalsprov	36
9.3.1.3 Arbetserfarenhet inom byggbranschen.....	36
9.3.2 Urval till finskspråkiga flerformsstudier	36
10 YRKESHÖGSKOLEEXAMEN I SJÖFART.....	38
10.1 Urval till finsk- och tvåspråkiga dagstudier.....	38
10.1.1 Urvalsprov	38
10.1.2 Arbetserfarenheter.....	39
10.2 Urval till finsk- och svenskspråkiga flerformsstudier.....	39
10.2.1 Urvalsprov	39
10.3 Urval till dagstudier på ett främmande språk.....	40
10.3.1 Urvalsprov	40
10.4 Övrig information	40
10.4.1 Läkarintyg.....	40
10.4.2 Indragning av studierätt	40
11 YRKESHÖGSKOLEEXAMEN I FÖRETAGSEKONOMI	41
11.1.1 Urval	41
11.1.2 Poängsättning av skolframgång.....	42
11.1.3 Urvalsprov	43
11.2 Urval till finskspråkiga flerformsstudier	44
11.2.1 Urval	44
11.2.2 Arbetserfarenheter.....	44
11.2.3 Urvalsprov	45

11.3 Urval till dagstudier på ett främmande språk.....	46
11.3.1 Urval	46
11.3.2 Skolframgång	46
11.3.3 Urvalsprov	47
11.4 Urval till flerformsstudier på ett främmande språk.....	47
11.4.1 Urval	47
11.4.2 Arbetserfarenheter.....	48
11.4.3 Urvalsprov	48

BILAGA MED TIDSHEMA

12 Yrkespedagogiska lärarhögskolor.....	48
12.1 Yrkespedagogisk lärarutbildning	48
12.2 Utbildning av speciallärare för yrkesutbildningen	49
12.3 Utbildning av studiehandledare för yrkesutbildningen.....	49

REKOMMENDATION OM ANTAGNINGSGRUNDERNA 2017

1 ALLMÄN DEL; UTBILDNING SOM LEDER TILL YRKESHÖGSKOLEEXAMEN

1.1 Behörighet att söka till studier som leder till yrkeshögskoleexamen

Behörigheten att söka till yrkeshögskolor regleras i yrkeshögskolelagen 932/2014.

Du kan söka till studier som leder till en yrkeshögskoleexamen om du har avlagt

- gymnasiets lärokurs och/eller studentexamen i Finland
- International Baccalaureate-examen (IB)
- European Baccalaureate-examen (EB)
- Reifeprüfung-examen (RP)
- en finländsk yrkesinriktad grundexamen på 120 studieveckor eller 180 kompetenspoäng eller en tidigare finländsk yrkesinriktad examen på minst 80 studieveckor som motsvarar denna
- en finländsk examen på institutnivå eller en examen inom yrkesutbildning på högre nivå
- en finländsk yrkesinriktad grundexamen som avlagts som fristående examen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen eller en tidigare examen som motsvarar dessa eller
- utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för högskolestudier.

Med de examensfordringar som anges i rekommendationen om antagningsgrunderna avses alltid en finländsk examen, om inte något annat nämns.

Med en högskoleexamen är det inte möjligt att söka, om inte något annat nämns i urvalsgrunderna. För vissa ansökningsobjekt kan yrkeshögskolorna kräva en viss examen eller andra intyg.

Vissa yrkeshögskolor kan också genom prövning anta en sökande som kan anses ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för yrkeshögskolestudier i ansökningsobjektet i fråga. Mer information i punkt 1.4.

1.2 Påvisande av behörighet att söka

Den examen som används vid ansökan ska vara avlagd så att en kopia av det slutliga examensbetyget är framme i högskolan efter att resultaten av antagningen har offentliggjorts, senast vid den tidpunkt som meddelats i förväg (se bifogat tidsschema).

De som söker med ett finländskt examensbetyg behöver inte lämna in en kopia av betygen, för endast de antagnas betyg kontrolleras. Undantag utgör de som avlagt en finländsk studentexamen före 1990. Dessa ska lämna in kopior av betygen senast vid den tidpunkt som meddelats i förväg (se bifogat tidsschema).

De som söker med en examen som avlagts utomlands ska för att påvisa sin behörighet att söka senast vid den tidpunkt som meddelats i förväg (se bifogat tidsschema) lämna in en kopia av det slutliga examensbetyg som utgör grund för ansökan. Kopian lämnas in till ansökningsservicen i den yrkeshögskola som är sökandens första ansökningsönskemål och som fattar beslut om behörigheten att söka i fråga om alla ansökningsönskemål. Detta gäller dock inte medborgare i ett EU-/EES-land som avlägger examen under. Dessa ska lämna in kopior av sina betyg senast vid en annan tidpunkt som meddelats i förväg (se bifogat tidsschema). Endast slutliga examensbetyg kan godkännas, tillfälliga eller temporära godkänns inte.

Om examensbetyget är skrivet på ett annat språk än finska, svenska eller engelska ska sökanden också lämna in en kopia av en översättning gjord av en auktoriserad translator. Översättningen ska vara försedd med translators underskrift och stämpel. Översättningen ska lämnas in till högskolornas ansökningservice senast vid den tidpunkt som meddelats i förväg (se bifogat tidsschema).

Om sökanden är **flykting** eller en person som kan jämföras med en flykting och inte kan bevisa sin examen med dokument, kan yrkeshögskolan kalla sökanden till urvalsprovet. Sökanden ska ha ett myndighetsbeslut som anger att han eller hon har flyktingstatus (beslut om asyl eller uppehållstillstånd på grund av behov av skydd). Sökanden ska lämna in en kopia av detta beslut till ansöknings servicen i alla yrkeshögskolor till vilka han eller hon söker. Detta ska göras senast vid den tidpunkt som meddelats i förväg (se bifogat tidsschema).

1.3 Antagningsgrunder

Högskolorna bestämmer separat för varje ansökningsobjekt vilka av de nedan nämnda urvalsmetoderna som ska användas. Dessutom ska de bestämma antalet nybörjarplatser för varje urvalsmetod. Beroende på vilken grundutbildning de sökande har är de med i de urvalsmetoder som används inom det område som de valt.

Poängtabeller för poängsättningen av skolframgång finns i de rekommendationer om antagningsgrunder som varje utbildningsområde har utarbetat.

Det maximala antalet urvalspoäng är följande:

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov	40/70/100 poäng
------------	-----------------

Yrkeshögskolorna kan reservera en del av nybörjarplatserna i urvalsmetod 1 för sökanden som avlagt en yrkesinriktad examen. (I kvoten ingår de som avlagt en yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen, specialyrkesexamen, examen på institutnivå eller en examen inom yrkesutbildning på högre nivå). Yrkeshögskolorna meddelar separat för varje ansökningsobjekt hur stor kvoten är för dem som avlagt en yrkesinriktad examen.

Om det i **urvalsmetod 1** uppstår en situation där flera sökande har fått samma poängtal rangordnas de sökande enligt följande kriterier:

1. poäng i urvalsprovet
2. ansökningsönskemålets ordning

Om det inte med dessa kriterier erhålls någon skillnad mellan dem som har samma poängtal, kan yrkeshögskolan välja mellan tre alternativ: alla sökande som har samma poängtal antas, ingen av dem antas eller så används lottnings.

URVALSMETOD 2: SKOLFRAMGÅNG OCH URVALSPROV (endast de som söker med studentexamen är med i urvalsmetoden)

Alternativ 2A

Skolframgång	30 poäng (vitsorden i studentexamen)
Urvalsprov	70 poäng
Totalt	100 poäng

Alternativ 2B

Skolframgång	60 poäng (vitsorden i studentexamen)
--------------	--------------------------------------

Urvalsprov	40 poäng
Totalt	100 poäng

I **urvalsmetod 2** rangordnas sökande med samma poängtal enligt följande kriterier:

1. poäng i urvalsprovet
2. poäng för skolframgång
3. ansökningsönskemålets ordning

Om det inte med dessa kriterier erhålls någon skillnad mellan dem som har samma poängtal, kan yrkeshögskolan välja mellan tre alternativ: alla sökande som har samma poängtal antas, ingen av dem antas eller så används lottnings.

URVALSMETOD 2: BETYGSURVAL (endast de som söker med studentexamen är med i urvalsmetoden)

Alternativ 3A

Skolframgång 30 poäng (vitsorden i studentexamen)

Alternativ 3B

Skolframgång 60 poäng (vitsorden i studentexamen)

I **urvalsmetod 3** rangordnas sökande med samma poängtal enligt följande kriterier:

1. poäng för skolframgång
2. ansökningsönskemålets ordning

Om det inte med dessa kriterier erhålls någon skillnad mellan dem som har samma poängtal, kan yrkeshögskolan välja mellan tre alternativ: alla sökande som har samma poängtal antas, ingen av dem antas eller så används lottnings.

URVALSMETOD 4: URVALSPROV OCH ARBETSERFARENHETER

Urvalsprov	70 poäng
Arbetsfarenheter	30 poäng
Totalt	100 poäng

Sökande med samma poängtal rangordnas enligt följande kriterier:

1. poäng i urvalsprovet
2. poäng för arbetsfarenheter
3. ansökningsönskemålets ordning

Om det inte med dessa kriterier erhålls någon skillnad mellan dem som har samma poängtal, kan yrkeshögskolan välja mellan tre alternativ: alla sökande som har samma poängtal antas, ingen av dem antas eller så används lottnings.

Yrkeshögskolan kan återkalla en studieplats, om examensbetygen och/eller arbetsintygen inte har kommit in vid den tidpunkt som yrkeshögskolan meddelat eller om sökanden har lämnat oriktiga uppgifter om sig själv.

Omvandlingsschema för EB-, IB- och Reifeprüfung-examina

De som ansöker med en IB-, EB- eller Reifeprüfung-examen omvandlar vitsorden i sitt examensbetyg i enlighet med omvandlingstabellen nedan:

EB examen		IB-examen	Reifeprüfung-examen	Finländsk studentexamen
Matematik	Annat ämnes-specifikt prov			
9,50–10,00	9,00–10,00	7 (Excellent)	13–15 poäng	Laudatur
8,50–9,45	8,00–8,95	6 (Very good)	10–12 poäng	Eximia cum laude approbatur
7,00–8,45	7,00–7,95	5 (Good)	8–9 poäng	Magna cum laude approbatur
6,00–6,95	6,00–6,95	4 (Satisfactory)	7 poäng	Cum laude approbatur
5,00–5,95	5,00–5,95	3 (Mediocre)	5–6 poäng	Lubenter approbatur
4,00–4,95	4,00–4,95	2 (Poor)	4 poäng	Approbatur

Jämställande av ämnen i IB-, EB- och RP-examina med ämnen i en finländsk studentexamen

Jämställande av ämnen i en IB-examen med ämnen i en finländsk studentexamen

IB-examen	Studentexamen
GRUPP 1: den studerandes modersmål	
A-språket – Den studerandes bästa språk, vanligen modersmålet	Modersmål
GRUPP 2: främmande språk.	
Nivå B	Andra inhemska språket, lång
	Främmande språk, lång
	Främmande språk, kort
GRUPPER 3 och 4: Realämnena	

Annat ämne	Realämnen
*Biologi	*Biologi
*Fysik	*Fysik
*Kemi	*Kemi
GRUPP 5: matematik	
Matematik High level & Standard level	Lång matematik
Mathematical studies	Kort matematik

* Används endast inom teknikområdet. Inom övriga områden ingår dessa i realämnena.

Jämställande av ämnen i en EB-examen med ämnen i en studentexamen

EB-examen	Studentexamen
Språk 1 (L1)	Modersmål
Språk 2 (L2)	Andra inhemska språket, lång
Språk 3 (L3)	Främmande språk, lång
Språk 4 (L4)	Främmande språk, kort
Annat ämne	Realämnen
*Biologi	*Biologi
*Fysik	*Fysik
*Kemi	*Kemi
Matematik Standard level (5 timmar)	Lång matematik
Matematik Elementary level (3 timmar)	Kort matematik

* Används endast inom teknikområdet. Inom övriga områden ingår dessa i realämnena.

Jämställande av ämnen i en RP-examen med ämnen i en studentexamen och poängsättning

De poängtal som en Reifeprüfung-examen gett omvandlas till motsvarande vitsord i studentexamen genom att dividera poängtalen i punkten "Prüfungsergebnis in vierfacher Wertung" med fyra (t.ex. $48/4 = 12 = E$) eller i punkten "Prüfungsergebnis in dreifacher Wertung" med tre (t.ex. $27/3 = 9 = M$)

RP-examen	Studentexamen
Muttersprachliches Niveau	Modersmål
Ett annat språk	Modersmål
A-språk	Främmande språk, lång
B1-, B2- och B3-språk	Främmande språk, kort
Annat ämne	Realämnen
*Biologi	*Biologi
*Fysik	*Fysik
*Kemi	*Kemi
Matematik, lång	Lång matematik
Matematik	Kort matematik

* Används endast inom teknikområdet. Inom övriga områden ingår dessa i realämnena.

1.4 Antagning genom prövning

Varje yrkeshögskola beslutar separat för varje utbildning om den prövningsbaserade antagningen. Sökanden ska lämna in kopior av betyg som han eller hon önskar åberopa till ansöknings servicen i alla yrkeshögskolor som är ansökningsönskemål senast vid den tidpunkt som meddelats i förväg (se bifogat tidsschema). Prövningen gäller endast sökandens behörighet att söka.

1.5 Påvisande av språkkunskaper vid antagning

1.5.1 Språkprov i finska eller svenska

Ett språkprov i finska eller svenska kan ordnas för sökande vars modersmål och/eller skolbildningsspråk är ett annat än undervisningsspråket. Som skolbildningsspråk betraktas det språk som den sökande fått godkänt vitsord för i studier i finska eller svenska som modersmål i ett avgångsbetyg för studier som regleras i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) eller i gymnasielagen (629/1998) eller i motsvarande studier. Som skolbildningsspråk betraktas också ett språk i vilket sökanden i studentexamen har genomgått provet i modersmål med godkänt vitsord eller i vilket sökanden har fått minst vitsordet magna cum laude approbatur i provet i finska eller svenska som andraspråk.

I stället för att påvisa sina kunskaper i finska eller svenska genom att delta i språkprovet kan sökanden ges möjlighet att påvisa kunskaperna med ett intyg över uppnådd nivå i den allmänna språkexamen. Förutsättningen är dock att sökanden i denna examen har uppnått minst nivå 4 i muntlig framställning och talförståelse samt i skriftlig framställning och textförståelse. Som bevis för att sökanden har de nödvändiga kunskaperna i finska eller svenska kan även godkännas avlagd språkexamen för statsförvaltningen på minst nivån goda i delproven i muntlig och skriftlig färdighet.

1.5.2 Språkkunskaper i engelska i utbildningar på ett främmande språk

Utbildningarna på ett främmande språk kräver mycket goda kunskaper i engelska. Sökandenas språkkunskaper bedöms i urvalsprovet, som beskrivs närmare i de områdesspecifika urvalsgrunderna.

Vid ansökan till en utbildning på ett främmande språk behöver sökanden inte skicka in intyg över sina språkkunskaper.

1.6 Arbetserfarenhet

När poängen för arbetserfarenhet beräknas beaktas endast arbetserfarenheter som sökanden förvärvat vid 18 års ålder eller senare och som sökanden förvärvat senast **31.7.2017** vid ansökan på våren och **senast 31.12.2017** vid ansökan på hösten. Två månaders allmän (behöver inte vara förvärvad inom det aktuella området) arbetserfarenhet ger en poäng. För arbetserfarenhet kan man få högst 30 poäng.

Endast arbetserfarenhet som kan påvisas med ett arbetsintyg av arbetsgivaren ger poäng, och de antagnas intyg kontrolleras. Av arbetsintyget ska framgå bland annat exakt datum då anställningsförhållandet inleddes och upphörde, arbetsgivarens kontaktuppgifter, arbetsuppgifter och, om det är fråga om deltidsarbete, antalet arbetstimmar. Arbetsintygen behöver inte skickas in under ansökningstiden. Anvisningar om hur arbetsintygen ska skickas in finns i det bifogade tidsschemat. Beväringstjänst, frivillig militärtjänst för kvinnor, civiltjänst eller vårdledighet räknas inte som arbetserfarenhet. Som arbetserfarenhet räknas varken praktik eller inläring i arbetet, om de ingår i den examen som använts i ansökan.

Företagsverksamhet godkänns som arbetserfarenhet om sökanden kan uppvisa ett intyg som visar att sökanden har eller har haft en FöPL- eller LFÖPL-försäkring. (FöPL = företagarpensionsförsäkring, LFÖPL = arbetspensionsförsäkring för jordbrukare, skogsägare, yrkesfiskare och renskötare samt deras familjemedlemmar). Företagsverksamhet i utlandet bevisas med motsvarande officiella dokument.

De sökande ska omvandla arbetstimmar som de utfört i deltidsarbete till timmar i heltidsarbete på följande sätt: 150 timmar eller 20 dagar med minst 7 arbetstimmar motsvarar en månad. Arbetserfarenheten behöver inte vara sammanhängande eller förvärvad hos samma arbetsgivare. Sökande som haft flera anställningsförhållanden samtidigt får endast så många poäng som heltidsarbete ger. Om arbetsintyget är skrivet på ett annat språk än finska, svenska eller engelska, ska sökanden till ansökningsservicen lämna in både en kopia av intyget på det ursprungliga språket och en kopia av en översättning till finska, svenska eller engelska som gjorts av en auktoriserad translator. Översättningen ska vara försedd med translators underskrift och stämpel.

Vissa utbildningsområden kan ha särskilda krav på arbetserfarenhet. Dessa beskrivs närmare i de områdesspecifika rekommendationerna om urvalsgrunderna.

1.7 Tillgängligheten vid antagning – specialarrangemang för urvalsprovet

Sökanden ansöker om rätt till specialarrangemang för urvalsprovet med en särskild ansökan. Ansökningsblanketten är gemensam för alla högskolor, och den finns utlagd på högskolans webbplats. I

ansökan beskriver sökanden vilka specialarrangemang som önskas samt skälen till ansökan. Till ansökan ska bifogas kopior av de intyg som sökanden åberopar.

Observera att utlåtanden över läs- och skrivsvårigheter får vara högst 5 (fem) år gamla. Även intyg över bestående handikapp, inlärningssvårigheter eller sjukdom får vara högst 5 (fem) år gamla. Giltighetstiden för övriga utlåtanden prövas från fall till fall.

Om hindret som berättigar till specialarrangemang vid urvalsprovet är befintligt redan under ansökningstiden, ska ansökan om specialarrangemangen vara framme hos högskolans ansökningsservice senast vid den gemensamma tidpunkt som högskolorna kommit överens om (se bifogat tidsschema). Ansökan skickas till varje högskola som sökanden sökt till. Högskolan kan ha kompletterande anvisningar om t.ex. urval i två faser. Ansökan lämnas in till ansökningsservicen i de aktuella högskolorna.

Om ett hinder som berättigar till specialarrangemang vid urvalsprovet uppstår eller konstateras mellan utgången av ansökningstiden och urvalsprovet ska sökanden utan dröjsmål lämna in ansökan om specialarrangemang till ansökningsservicen i alla de högskolor i vilkas urvalsprov sökanden deltar. Högskolorna kan avslå ansökan om specialarrangemang, om arrangemangen t.ex. på grund av tidschemat är omöjliga att ordna.

Beslut om specialarrangemang för ett urvalsprov gäller endast ansökningsobjektet i fråga och endast en bestämd urvalsprovsdag. När beslutet fattas följs förfaranden som är förenliga med god förvaltningssed. Bilagorna till ansökan om specialarrangemang är sekretessbelagda.

2 ALLMÄN DEL; UTBILDNING SOM LEDER TILL HÖGRE YRKESHÖGSKOLEEXAMEN

2.1 Behörighet för utbildning som leder till högre yrkeshögskoleexamen (gäller utbildningar på finska, svenska och främmande språk)

Behöriga att söka till studier för en högre YH-examen är de som har en lämplig yrkeshögskoleexamen eller en annan lämplig högskoleexamen samt efter denna examen minst tre års arbetserfarenhet inom en lämplig bransch. Som lämplig bransch betraktas både den bransch till vilken sökanden nu söker och den bransch inom vilken sökanden har avlagt en högskoleexamen.

2.1.1 Krav på grundutbildning

Yrkeshögskolan fastställer krav på grundutbildning separat för varje ansökningsobjekt.

Den examen som används vid ansökan ska vara avlagd så att en **kopia av det slutliga examensbetyget** är framme hos högskolans ansökningsservice senast vid den tidpunkt som meddelats i förväg (se bifogat tidsschema).

För att påvisa sin behörighet att söka ska den som söker med en examen som **avlagts utomlands** lämna in en kopia av det slutliga examensbetyg som utgör grund för ansökan till ansökningsservicen i yrkeshögskolan senast vid den tidpunkt som meddelats i förväg (se bifogat tidsschema). Detta gäller inte medborgare i EU-/EES-länder som får examen under ansökningsperioden

Om betyget har utfärdats på ett annat språk än finska, svenska eller engelska, ska sökanden till ansökningsservicen i den yrkeshögskola som är första ansökningsönskemål lämna in en kopia av en översättning till finska, svenska eller engelska som gjorts av en auktoriserad translator. Kopian ska vara framme hos ansökningsservicen senast vid den tidpunkt som meddelats i förväg (se bifogat tidschema).

Om sökanden är **flykting** eller en person som kan jämföras med en flykting och inte kan bevisa sin examen med dokument, kan yrkeshögskolan kalla sökanden till urvalsprovet eller så kan en förhandsuppgift som sökanden lämnat in inom utsatt tid beaktas. Sökanden ska ha ett myndighetsbeslut som anger att han eller hon har flyktingstatus (beslut om asyl eller uppehållstillstånd på grund av behov av skydd). Sökanden ska lämna in en kopia av detta beslut till ansökningsserVICEN i alla yrkeshögskolor till vilka han eller hon söker. Detta ska göras senast vid den tidpunkt som meddelats i förväg (se bifogat tidsschema).

2.1.2 Krav på arbetserfarenhet

För behörighet att söka krävs tre års arbete som sökanden utfört från och med den dag då det slutliga högskoleexamensbetyget utfärdades till **31.7.2017** om sökanden deltar i vårens ansökan och till **31.12.2017** om sökanden deltar i höstens antagning.

Som arbetserfarenhet erkänner yrkeshögskolan även arbetserfarenhet som förvärvats efter en tidigare i Finland avlagd examen på institutnivå eller en examen inom yrkesutbildning på högre nivå (examen får ha avlagts inom vilket utbildningsområde som helst) och före högskoleexamen. Även i detta fall krävs minst tre års arbetserfarenhet inom en lämplig bransch.

Företagsverksamhet godkänns som arbetserfarenhet om sökanden kan uppvisa ett intyg som visar att sökanden har eller har haft en FöPL- eller LFÖPL-försäkring. (FöPL = pensionsförsäkring för företagare, LFÖPL = pensionsförsäkring för lantbruksföretagare, skogsägare, yrkesfiskare och renskötare samt deras familjemedlemmar). Företagsverksamhet i utlandet bevisas med motsvarande officiella dokument.

Inom hantverk och konstindustri, mediekultur och bildkonst, teater och dans samt musik kan det i stället för arbetserfarenhet fordras konstnärlig verksamhet av motsvarande omfattning (lag 932/2014). Denna påvisas t.ex. med en portfölj.

För utbildningen till sjökaptan (högre YH) godkänns en av Trafiksäkerhetsverket godkänd minst sex månaders fartygstjänst i befälsuppgifter enligt utdrag ur sjömansregistret. Utöver detta krävs arbetserfarenhet inom sjöfartsbranschen antingen till havs eller på land så att det ovan nämnda arbetet i befälsuppgifter och annan arbetserfarenhet inom sjöfartsbranschen tillsammans omfattar minst tre år.

Arbetserfarenheten meddelas i hela månader. De sökande ska omvandla arbetstimmar som de utfört i deltidsarbete till timmar i heltidsarbete på följande sätt: 150 timmar eller 20 dagar med minst 7 arbetstimmar motsvarar en månad. Arbetserfarenheten behöver inte vara sammanhängande eller förvärvad hos samma arbetsgivare. Sökande som haft flera anställningsförhållanden samtidigt får endast så många poäng som heltidsarbete ger.

Beväringstjänst, frivillig militärtjänst för kvinnor, civiltjänst eller vårdledighet räknas inte som arbetserfarenhet.

2.1.3 Inlämnande av examensbetyg och arbetsintyg

De antagna personernas examensbetyg, arbetsintyg och eventuella andra intyg kontrolleras. Yrkeshögskolan kan återkalla en studieplats, om examensbetygen och/eller arbetsintygen inte har kommit in vid den tidpunkt som yrkeshögskolan meddelat eller om sökanden har lämnat oriktiga uppgifter om sig själv.

Arbetserfarenheterna ska bevisas med arbetsintyg som arbetsgivaren utfärdat. Av arbetsintyget ska framgå bland annat exakt datum då anställningsförhållandet inleddes och upphörde, arbetsgivarens

kontaktuppgifter, arbetsuppgifter och, om det är fråga om deltidsarbete, antalet arbetstimmar. Om anställningen fortfarande pågår ska sökanden begära ett tillfälligt arbetsintyg av arbetsgivaren.

Om det ursprungliga examens- eller arbetsintyget har utfärdats på ett annat språk än finska, svenska eller engelska, ska sökanden till ansöknings servicen lämna in både en kopia av intyget på det ursprungliga språket och en kopia av en översättning till finska, svenska eller engelska som gjorts av en auktoriserad translator. Översättningen ska vara försedd med translators underskrift och stämpel.

2.2 Tillgängligheten vid antagning – specialarrangemang för urvalsprovet

Sökanden ansöker om rätt till specialarrangemang för urvalsprovet med en särskild ansökan. Ansökningsblanketten är gemensam för alla högskolor, och den finns utlagd på högskolans webbplats. I ansökan beskriver sökanden vilka specialarrangemang som önskas samt skälen till ansökan. Till ansökan ska bifogas kopior av de intyg som sökanden åberopar.

Observera att utlåtanden över läs- och skrivsvårigheter får vara högst 5 (fem) år gamla. Även intyg över bestående handikapp, inlärningssvårigheter eller sjukdom får vara högst 5 (fem) år gamla. Giltighetstiden för övriga utlåtanden provas från fall till fall.

Om hindret som berättigar till specialarrangemang vid urvalsprovet är befintligt redan under ansökningstiden, ska ansökan om specialarrangemangen vara framme hos högskolans ansöknings service senast vid den gemensamma tidpunkt som högskolorna kommit överens om (se bifogat tidsschema). Ansökan skickas till varje högskola till vilken sökanden sökt. Högskolan kan ha kompletterande anvisningar som gäller t.ex. urval i två faser. Ansökan lämnas in till ansöknings servicen i de aktuella högskolorna.

Om ett hinder som berättigar till specialarrangemang vid urvalsprovet uppstår eller konstateras mellan utgången av ansökningstiden och urvalsprovet ska sökanden utan dröjsmål lämna in ansökan om specialarrangemang till ansöknings servicen i alla de högskolor i vilkas urvalsprov sökanden deltar. Högskolorna kan avslå ansökan om specialarrangemang, om arrangemangen t.ex. på grund av tidschemat är omöjliga att ordna.

Beslut om specialarrangemang för ett urvalsprov gäller endast ansökningsobjektet i fråga och endast en bestämd urvalsprovsdag. När beslutet fattas följs förfaranden som är förenliga med god förvaltningssed. Bilagorna till ansökan om specialarrangemang är sekretessbelagda.

2.3 Antagningsgrunder för utbildning som leder till högre yrkeshögskoleexamen (gäller utbildningar på finska, svenska och främmande språk)

1 Urvalsprov och/eller förhandsuppgift

Urvalsprov och/eller förhandsuppgift 100 poäng. (i urvalsprovet kan också ingå en intervju). Det lägsta poängtal som godkänns är 20 poäng.

Språkkunskaperna hos personer som söker till utbildningar på ett främmande språk bedöms i samband med urvalsprovet/förhandsuppgiften.

Vitsordet för lärdomsprovet, skolframgången och de branschspecifika arbetserfarenheterna kan beaktas i urvalsprovet/förhandsuppgiften.

2.4 Antagning vid samma poängtal

Sökande med samma poängtal rangordnas enligt följande kriterier:

1. Urvalsprov och/eller förhandsuppgift
2. Ansökningsönskemålets ordning

Om det inte med dessa kriterier erhålls någon skillnad mellan dem som har samma poängtal, kan yrkeshögskolan välja mellan tre alternativ: alla sökande som har samma poängtal antas, ingen av dem antas eller så används lottning.

3 YRKESHÖGSKOLEEXAMEN INOM DET HUMANISTISKA OCH PEDAGOGISKA OMRÅDET

3.1 Urval till finskspråkiga dagstudier

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov 100 poäng

Urvalet görs endast på grundval av urvalsprovet. I urvalsprovet deltar alla sökande som har behörighet att söka, och ingen särskild kallelse skickas ut. För antagning krävs 50 p (samhällspedagog) eller 35 p (tolk) i urvalsprovet. Yrkeshögskolorna ger i ansökningsanvisningarna den information som sökanden behöver om urvalsprovet.

Inom det humanistiska och pedagogiska området genomför yrkeshögskolorna urvalsprovet i samarbete i två urvalsgrupper för dagstudier: samhällspedagog (YH) och samhällspedagog (YH)/kyrkans ungdomsarbete samt Teckenspråk och tolkning/Tolk (YH).

Yrkeshögskolor som har samarbete i fråga om urvalsprovet:

3.1.1 Samhällspedagog (YH) och samhällspedagog (YH) / Kyrkans ungdomsarbete

- Centria-ammattikorkeakoulu
- Humanistinen ammattikorkeakoulu
- Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu (Xamk)

Samarbetet innebär att yrkeshögskolor som hör till samma urvalsprovsgrupp godkänner urvalsprov som genomförts i en annan yrkeshögskola som hör till gruppen som sådana. Sökanden deltar i urvalsprovet i den verksamhetsenhet som är första ansökningsönskemål i utbildningen i fråga. Kallelserna till urvalsprov skickas till den e-postadress som meddelats i ansökan.

3.1.2 Teckenspråk och tolkning/Tolk (YH)

- Diakonia-ammattikorkeakoulu
- Humanistinen ammattikorkeakoulu

Till urvalsproven kallas alla behöriga sökande som har lämnat in förhandsuppgiften senast ? och utfört den med godkänt resultat. Förhandsuppgiften läggs ut på yrkeshögskolornas webbplatser (www.diak.fi och www.humak.fi) när den gemensamma ansökan inleds.

3.1.3 Urvalsprov

Urvalsprovet för utbildningen till **samhällspedagog** består av olika individuella uppgifter och gruppuppgifter samt i yrkeshögskolan Centria även av en psykologisk test. I provet tar man reda på de sökandes förutsättningar för studier, lämplighet för branschen, motivation, social förmåga och kreativitet. Sökanden måste i urvalsprovet (max. 100 p) få minst 50 p samt godkänt resultat i varje obligatorisk del.

Urvalsproven hålls 6–8.6.2017 vid den gemensamma ansökan på våren och 31.10–1.11.2017 vid ansökan på hösten (Xamk). För de sökande tar urvalsprovet en dag, och resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga. Yrkeshögskolorna meddelar när urvalsproven ordnas och informerar om urvalsprovets innehåll på webbplatsen Studieinfo.fi och på de egna webbplatserna.

Urvalsprovet för **Teckenspråk och tolkning** består av bl.a. uppgifter i finska, minnestester, uppgifter som testar förmågan att lära sig teckenspråk, intervjuer och delar som bedömer lämpligheten. I provet tar man mångsidigt reda på de sökandes lämplighet och motivation för branschen. Sökanden måste få minst 30 poäng i urvalsprovet (max 100 p) för att bli antagen.

Urvalsprovet för Teckenspråk och tolkning hålls 6–8.6.2017. För de sökande tar urvalsprovet en dag, och resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga. Yrkeshögskolorna meddelar när urvalsproven ordnas och informerar om urvalsprovets innehåll på webbplatsen Studieinfo.fi och på de egna webbplatserna.

3.2 Urval till finskspråkiga flerformsstudier

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov 100 poäng

För antagning krävs 50 p (samhällspedagog, flerformsstudier) eller 35 p (tolk/tolkning på teckenspråk och tolk/kontakttolkning) i urvalsprovet.

Till urvalsproven för flerformsstudier kallas alla behöriga sökande. Antagningen görs endast på grundval av urvalsprovet. När det gäller urvalsprovet för flerformsutbildningarna finns inget samarbete. Yrkeshögskolan kallar de sökande till urvalsprov som hålls separat för varje ansökningsobjekt på en dag som yrkeshögskolan meddelar.

3.2.1 Samhällspedagog (YH)

- Centria-ammattikorkeakoulu (Centria)
- Humanistinen ammattikorkeakoulu (Humak)
- Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu (Xamk)

3.2.1.1 Urvalsprov

Urvalsprovet innehåller delar som tar reda på sökandens förutsättningar för studier, lämplighet för branschen och motivation. Även arbetserfarenheter förvärvade inom det humanistiska och pedagogiska området och inriktning på området beaktas när poäng tilldelas för urvalsprovet. Sökanden måste i urvalsprovet (max. 100 p) få minst 50 p samt godkänt resultat i varje obligatorisk del.

Urvalsproven för flerformsstudierna till samhällspedagog (YH) hålls vid vårens gemensamma antagning 30.5–1.6.2017 (Humak) och 7–8.6.2017 (Centria) samt vid höstens antagning 7.11.2017 (Xamk). För de sökande tar urvalsprovet en dag, och resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga. Yrkehögskolorna meddelar när urvalsproven ordnas och informerar om urvalsprovets innehåll på webbplatsen Studieinfo.fi och på de egna webbplatserna.

3.2.1.2 Poängsättning av arbetserfarenheter i samband med urvalsprovet

Varje yrkehögskola ger i sina ansökningsanvisningar närmare uppgifter om hur arbetserfarenheter och inriktning på branschen poängsätts i samband med urvalsprovet. När poängen för arbetserfarenhet beräknas beaktas endast arbetserfarenheter som sökanden förvärvat vid 18 års ålder eller senare och som närmare definieras i ansökningsanvisningarna. Dessutom ska arbetserfarenheterna ha förvärvats senast **31.7.2017** vid ansökan på våren och senast **31.12.2017** vid ansökan på hösten. I ansökningsanvisningarna ges närmare information om arbetserfarenheten.

Endast arbetserfarenhet som kan påvisas med ett arbetsintyg av arbetsgivaren ger poäng, och de antagnas intyg kontrolleras. Av arbetsintyget ska framgå bland annat exakt datum då anställningsförhållandet inleddes och upphörde, arbetsgivarens kontaktuppgifter, arbetsuppgifter och, om det är fråga om deltidsarbete, antalet arbetstimmar.

Beväringstjänst, frivillig militärtjänst för kvinnor, civiltjänst eller vårdledighet räknas inte som arbetserfarenhet. Som arbetserfarenhet räknas varken praktik eller inläring i arbetet, om de ingår i den examen som använts i ansökan.

Företagsverksamhet godkänns som arbetserfarenhet om sökanden kan uppvisa ett intyg som visar att sökanden har eller har haft en FÖPL- eller LFÖPL-försäkring. (FÖPL = pensionsförsäkring för företagare, LFÖPL = pensionsförsäkring för lantbruksföretagare, skogsägare, yrkesfiskare och renskötare samt deras familjemedlemmar). Företagsverksamhet i utlandet bevisas med motsvarande officiella dokument.

De sökande ska omvandla arbetstimmar som de utfört i deltidsarbete till timmar i heltidsarbete på följande sätt: 150 timmar eller 20 dagar med minst 7 arbetstimmar motsvarar en månad. Arbetserfarenheten behöver inte vara sammanhängande eller förvärvat hos samma arbetsgivare. Sökande som haft flera anställningsförhållanden samtidigt får endast så många poäng som heltidsarbete ger. Om arbetsintyget har utfärdats på ett annat språk än finska, svenska eller engelska, ska sökanden till ansöknings servicen lämna in både en kopia av intyget på det ursprungliga språket och en kopia av en översättning till finska, svenska eller engelska som gjorts av en auktoriserad translator. Översättningen ska vara försedd med translators underskrift och stämpel.

3.2.2 Teckenspråk och tolkning/Tolk (YH)

- Humanistinen ammattikorkeakoulu (Humak)

3.2.2.1 Urvalsprov

Urvalet görs på grundval av enbart en intervju och en portfölj som anknyter till intervjun. Arbetserfarenhet inom området beaktas som en del av intervjun. Inga separata poäng ges för den. Sökanden måste få minst 35 poäng i urvalsprovet (max 100 p). Urvalsprovet för Teckenspråk och tolkning hålls 24.5.2017. Resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga.

3.2.3 Kontakttolkning/Tolk (YH)

- Diakonia-ammattikorkeakoulu

Till urvalsproven kallas endast sådana behöriga sökande som inom utsatt tid till Diakonia-ammattikorkeakoulus ansökningsbyrå lämnat in ett intyg över att de har de kunskaper i finska som krävs. För antagning krävs minst 35 poäng i urvalsprovet (max. 100 p) och godkänt resultat i varje del.

De som antas till studier i Kontakttolkning har två arbetsspråk, A-arbetspråket och B-arbetspråket, som de visar sitt kunnande i. A-språket är vanligen sökandens modersmål. B-arbetspråket är ett främmande språk som sökanden kan så väl att han eller hon kan använda det även som målspråk. De som har avlagt den behörighetsgivande examen på finska påvisar att de har tillräckliga kunskaper i finska med examensbetyget för denna examen (bl.a. gymnasiets lärokurs, d.v.s. avgångsbetyget, studentexamen eller en yrkesinriktad grundexamen). De som har avlagt den behörighetsgivande examen på ett annat språk än finska påvisar sina kunskaper i finska med ett intyg över avlagd allmän språkexamen, språkexamen för statsförvaltningen (intyg från 2003 eller senare) eller yrkesexamen för kontakttolk. Intygen över kunskaperna i finska ska lämnas in till ansökningsservicen vid Diakonia-ammattikorkeakoulu före utgången av ansökningstiden.

3.2.3.1 Urvalsprov

Kunskaperna i båda arbetsspråken bedöms också i urvalsprovet. Utöver uppgifter i finska och det andra arbetspråket innehåller urvalsprovet en intervju samt uppgifter som mäter förutsättningarna för studier och arbete.

Urvalsprovet för Kontakttolkning hålls 1.6.2017. Resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga.

3.3 Hälsorelaterade förutsättningar

De som söker till en utbildning inom det humanistiska och pedagogiska området ska med tanke på hälsotillstånd och funktionsförmåga vara kapabla att utföra de praktiska uppgifter och den praktik som ingår i studierna. Information om hälsokraven inom området finns på yrkeshögskolornas webbplatser och i tjänsten Studieinfo.fi. Den sökande ska på begäran av yrkeshögskolan lämna sådana uppgifter om sitt hälsotillstånd och sin funktionsförmåga som behövs vid bedömningen i samband med antagningen samt information om ett eventuellt tidigare beslut om indragning av studierätten.

De studerande ska på yrkeshögskolans begäran visa upp ett straffregisterutdrag, om de under studierna eller studierelaterad praktik ges uppgifter som i väsentlig grad förutsätter arbete bland minderåriga. Yrkeshögskolan kan ålägga en studerande att visa upp ett intyg över narkotikatest, om det finns anledning att misstänka att den studerande är narkotikapåverkad i studierelaterade praktiska uppgifter eller praktik eller att den studerande är narkotikaberoende.

4 YRKESHÖGSKOLEEXAMEN INOM KULTURBRANSCHEN

I denna rekommendation beskrivs antagningsgrunderna för finsk- och svenskspråkig utbildning samt för utbildning på ett främmande språk. I kulturbranschens antagningar finns inget samarbete mellan yrkeshögskolorna i fråga om urvalsprovet utan alla skolor ordnar sina urvalsprov på egen hand. Närmare uppgifter om när utbildningar börjar, om tidpunkter och om detaljer kring ansökan finns på webbplatsen Studieinfo.fi.

Om högskolan avviker från de ansökningsobjekt som omfattas av rekommendationen, bildas utbildningen och ansökningsobjektet genom att ange huvudämnet i preciseringsdelen (t.ex. Utbildning: Formgivare (YH), formgivning av smycken / Ansökningsobjekt: Formgivare (YH), formgivning av smycken, dagstudier). Högskolan gör själv för systemet för gemensam ansökan upp modeller för de ansökningsobjekt och poängsättningsmetoder som avviker från rekommendationen om antagningsgrunderna. Ansökningsobjekten inom utbildning på ett främmande språk anges så att efter examensbenämningen nämns det Degree Programme som motsvarar utbildningen (t.ex. Bachelor of Culture and Arts, DP in media, Full-time studies).

Information om den allmänna behörigheten att söka till utbildningsprogram som leder till examen och om antagningsgrunderna för högre yrkeshögskoleexamen ges i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna.

4.1 Urval till finsk- och tvåspråkiga dagstudier

4.1.1 Urval

Varje yrkeshögskola har egna urvalsprov. Sökanden ska sätta sig in i den aktuella yrkeshögskolans ansökningsanvisningar och tidsscheman.

Förhandsmaterialet som hör ihop med urvalsprovet samt examensbetygen och arbetsintygen skickas till den yrkeshögskola som begärt dem på det sätt som skolan meddelar.

I helhetspoängsättningen inom kulturområdet används urvalsprov. På urvalet inverkar dessutom fördelningen av de studerande på specialiseringsområden, inriktningsalternativ eller instrumentgrupper. Antalet studerande som antas till dessa baserar sig på en bedömning av behovet inom arbetslivet.

För antagning krävs minst hälften (50 %) av det maximala poängtalet i urvalsprovet (min. 50 p). Sökanden måste bli godkänd i varje del av provet. På webbplatsen Studieinfo.fi informeras om innehållet i urvalsprovet och om poängsättningen.

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov 100 poäng

Till urvalsprovet kallas alla behöriga sökande eller så kallas sökande till provet på grundval av ett gallringsprov som genomförs i förväg. När ett gallringsprov ordnas ingår i urvalsprovet delar som ska utföras självständigt och skickas in till läroanstalten. Med hjälp av dessa delar bedöms de sökandes motivation, annan utbildning som hänför sig till området, arbetserfarenhet och intressen samt lämplighet för området. Förhandsprovet bedöms med skalan godkänd/underkänd. Förhandsprovet ger inga poäng i det egentliga urvalsprovet.

4.2 Urval till finsk- och svenskspråkiga flerformsstudier

4.2.1 Urval

Varje yrkeshögskola har egna urvalsprov. Sökanden ska sätta sig in i den aktuella yrkeshögskolans ansökningsanvisningar och tidsscheman. På urvalet inverkar fördelningen av de studerande på specialiseringsområden, inriktningsalternativ eller instrumentgrupper. Antalet studerande som antas till dessa baserar sig på en bedömning av behoven inom arbetslivet.

Förhandsmaterialet som hör ihop med urvalsprovet samt examensbetyg, arbetsintyg och portföljer skickas till den yrkeshögskola som begärt dem enligt skolans anvisningar.

För antagning krävs minst hälften (50 %) av det maximala poängtalet i urvalsprovet (min. 50 p). Sökanden måste bli godkänd i varje del av provet. På webbplatsen Studieinfo.fi informeras om innehållet i urvalsprovet och om poängsättningen.

Urvalsmetod 1: Enbart urvalsprov

Urvalsprov 100 poäng

Till urvalsprovet kallas alla behöriga sökande eller så kallas sökande till provet på grundval av ett gallringsprov som genomförs i förväg. När ett gallringsprov ordnas ingår i urvalsprovet delar som ska utföras självständigt och skickas in till läroanstalten. Med hjälp av dessa delar bedöms de sökandes motivation, annan utbildning som hänför sig till området, arbetserfarenhet och intressen samt lämplighet för området. Förhandsprovet bedöms med skalan godkänd/underkänd. Förhandsprovet ger inga poäng i det egentliga urvalsprovet.

När det gäller flerformsstudierna inom kulturbranschen kan arbetserfarenhet eller konstnärlig verksamhet beaktas som förhandsprov eller som en del av urvalsprovet. Arbetserfarenheten påvisas i enlighet med kapitel 1.6 i rekommendationen om antagningsgrunderna med arbetsintyg och med konstnärlig verksamhet, till exempel med en portfölj eller på ett annat sätt som yrkeshögskolan begärt. Yrkeshögskolan bedömer på grundval av det inlämnade provet om den konstnärliga verksamheten ger behörighet.

4.3 Urval till dag- och flerformsstudier på ett främmande språk

Vid urvalet används samma poängsättningsmodell som vid urvalet till motsvarande finskspråkiga utbildning.

5 YRKESHÖGSKOLEEXAMEN INOM NATURBRUK

5.1 Urval till finsk- och tvåspråkiga dagstudier

5.1.1 Urvalsmetod

I urvalet används urvalsmetod 1 och 3B.

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov 40 poäng

URVALSMETOD 3: BETYGSURVAL (endast de som söker med studentexamen är med i urvalsmetoden)

Alternativ 3B

Skolframgång 60 poäng (vitsorden i studentexamen)

Betygsurval 3B används endast i sökandens högst prioriterade ansökningsobjekt.

Yrkeshögskolorna kan själva bestämma hur många platser de reserverar för urvalsmetod 3B. Av urvalsmetodsköerna fylls först **urvalsmetod 3** och därefter **urvalsmetod 1**.

5.1.2 Poängsättning av skolframgång för dagstudier

Poängen för skolframgång baserar sig på studentexamensbetyget. Vitsorden i studentexamensbetygen överförs till registret över de sökande direkt från studentexamensnämnden.

Studentexamensbetyg	L/E	M	C	B	A
Modersmål	20	19	17	12	10
Bästa språk (främmande språk och andra inhemska) lång (kort/mellanlång)	20 (19)	19 (18)	17 (16)	12 (11)	10 (9)
Matematik (kort eller lång) eller bästa prov i realämnena (realen för dem som skrev före 2006)	20	19	17	12	10

Om det i urvalsmetod 3B uppstår en situation där flera sökande har samma poängtal beaktas i rangordningen modersmål som urvalskriterium.

5.1.3. Urvalsprov

Det gemensamma urvalsprovet för utbildningarna inom naturbruk hålls **30.5.2017 kl. 9–14**. I urvalsprovet deltar alla sökande som har behörighet att söka, och ingen särskild kallelse skickas ut. Provet kan genomföras på finska eller svenska. Sökanden deltar i urvalsprovet i den yrkeshögskola som är hans eller hennes högst prioriterade ansökningsobjekt inom naturbruk. Yrkeshögskolorna ger i ansökningsanvisningarna den information som sökanden behöver om urvalsprovet.

I urvalsprovet kan sökandena få högst 40 poäng. För att bli antagen krävs minst 14 poäng i urvalsprovet.

När det gäller dagstudier godkänner yrkeshögskolorna urvalsprov som genomförs i en annan yrkeshögskola som sådana. Resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga.

5.2 Urval till finsk- och svenskspråkiga flerformsstudier

5.2.1 Urvalsmetod

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov 100 poäng

5.2.2 Urvalsprov

Varje yrkeshögskola har ett eget urvalsprov, som sökanden kan få högst 100 poäng i. För antagning krävs minst 30 poäng i urvalsprovet. Yrkeshögskolorna meddelar när urvalsprovet hålls och informerar om dess struktur i tjänsten www.Studieinfo.fi och på sina egna webbplatser. Resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga.

6 YRKESHÖGSKOLEEXAMEN INOM TURISM- OCH KOSTHÅLLSBRANSCHEN

6.1 Urval till finskspråkiga dagstudier

Den allmänna behörigheten att söka till examensinriktade utbildningar behandlas i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna.

6.1.1 Urvalsmetod

De sökande kan antas med två olika urvalsmetoder som anges separat för varje ansökningsobjekt.

När det gäller dagstudierna används två urvalsmetoder, först fylls **urvalsmetod 2** och därefter **urvalsmetod 1**. Yrkeshögskolorna bestämmer för varje ansökningsobjekt antalet nybörjarplatser i varje urvalsmetod.

Maximala antalet urvalspoäng:

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov 70 poäng

URVALSMETOD 2: SKOLFRAMGÅNG OCH URVALSPROV (gäller bara dem som söker med studentexamen)

Alternativ 2A

Skolframgång 30 poäng (vitsorden i studentexamen)
 Urvalsprov 70 poäng
 Totalt 100 poäng

6.1.2 Poängsättning av skolframgång

Poängen för skolframgång baserar sig på studentexamensbetyget. Vitsorden i studentexamensbetygen överförs till registret över de sökande direkt från studentexamensnämnden.

Studentexamensbetyg	L/E	M	C	B	A
Modersmål	10	9	8	7	6

Bästa språk (främmande språk och andra inhemska): lång (kort/mellan-	10 (9)	9 (8)	8 (7)	7 (6)	6 (5)
Matematik (kort eller lång) eller bästa prov i realämnen (realen för dem som skrev före 2006)	10	9	8	7	6

6.1.3 Urvalsprov

I urvalsprovet deltar alla sökande som har behörighet att söka, och ingen särskild kallelse skickas ut. Turism-, kosthålls- och ekonomibranschens riksomfattande urvalsprov hålls samma dag för dagstudier och flerformsstudier. Yrkeshögskolorna ger i ansökningsanvisningarna den information som sökanden behöver om urvalsprovet.

Den gemensamma delen av urvalsprovet genomförs vid vårens gemensamma antagning tisdag 6.6.2017 och vid höstens antagning tisdag 31.10.2017 med början kl. 10.00.

I urvalsprovet används ett förhandsmaterial, och alla yrkeshögskolor som använder det riksomfattande provet lägger ut förhandsmaterialet på sina webbplatser: vid vårens antagning 5.5–6.6.2017 och vid höstens antagning 29.9–31.10.2017. De sökande får inte ha med sig materialet under provet.

I urvalsprovet ingår utöver en gemensam skriftlig del en essä eller en intervju. Yrkeshögskolan bestämmer själv vilket av dessa två alternativ som används. Intervjuerna kan hållas före eller efter den skriftliga delen, och vid behov även dagen efter den skriftliga delen.

I urvalsprovet prioriteras lämplighet för utbildningen, motivation, färdigheter i modersmålet, engelska, problemlösning och matematisk-logiska färdigheter.

För antagning krävs minst 25 poäng i urvalsprovet. I alla delar av urvalsprovet måste de sökande få minst 1 poäng. Provresultatet är giltigt under ansökningsomgången i fråga. De yrkeshögskolor som samarbetar i fråga om urvalsprovet godkänner urvalsprov som genomförts i en annan yrkeshögskola som sådana. På yrkeshögskolornas webbplatser finns en förteckning över de yrkeshögskolor som samarbetar med varandra.

6.2 Urval till finskspråkiga flerformsstudier

Den allmänna behörigheten att söka till examensinriktade utbildningar behandlas i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna.

6.2.1 Urvalsmetod

De sökande kan antas med två olika urvalsmetoder som anges separat för varje ansökningsobjekt.

När det gäller flerformsstudierna används två urvalsmetoder, först fylls **urvalsmetod 4** och därefter **urvalsmetod 1**. Yrkeshögskolorna bestämmer för varje ansökningsobjekt antalet nybörjarplatser i varje urvalsmetod.

Maximala antalet urvalspoäng:

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov 70 poäng

URVALSMETOD 4: URVALSPROV OCH ARBETSERFARENHETER

Urvalsprov	70 poäng
Arbetsfarenheter	30 poäng
Totalt	100 poäng

6.2.2 Urvalsprov

I urvalsprovet deltar alla sökande som har behörighet att söka, och ingen särskild kallelse skickas ut. Turism-, kosthålls- och ekonomibranschens riksomfattande urvalsprov hålls samma dag för dagstudier och flerformsstudier. Yrkeshögskolorna ger i ansökningsanvisningarna den information som sökanden behöver om urvalsprovet.

Den gemensamma delen av urvalsprovet genomförs vid vårens gemensamma antagning tisdag 6.6.2017 och vid höstens antagning tisdag 31.10.2017 med början kl. 10.00.

I urvalsprovet används ett förhandsmaterial, och alla yrkeshögskolor som använder det riksomfattande provet lägger ut förhandsmaterialet på sina webbplatser: vid vårens antagning 5.5–6.6.2017 och vid höstens antagning 29.9–31.10.2017. De sökande får inte ha med sig materialet under provet.

I urvalsprovet ingår utöver en gemensam skriftlig del en essä eller en intervju. Yrkeshögskolan bestämmer själv vilket av dessa två alternativ som används. Intervjuerna kan hållas före eller efter den skriftliga delen, och vid behov även dagen efter den skriftliga delen.

I urvalsprovet prioriteras lämplighet för utbildningen, motivation, färdigheter i modersmålet, engelska, problemlösning och matematisk-logiska färdigheter.

För antagning krävs minst 25 poäng i urvalsprovet. I alla delar av urvalsprovet måste de sökande få minst 1 poäng. Provresultatet är giltigt under ansökningsomgången i fråga.

De yrkeshögskolor som samarbetar i fråga om urvalsprovet godkänner urvalsprov som genomförts i en annan yrkeshögskola som sådana. På yrkeshögskolornas webbplatser finns en förteckning över de yrkeshögskolor som samarbetar med varandra.

6.2.3 Arbetsfarenheter

Anvisningar om hur poängen för arbetsfarenheter beräknas finns i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna.

6.3 Urval till dagstudier på ett främmande språk

Den allmänna behörigheten att söka till examensinriktade utbildningar behandlas i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna.

6.3.1 Urvalsmetod

De sökande kan antas med två olika urvalsmetoder som anges separat för varje ansökningsobjekt.

När det gäller dagstudier på ett främmande språk används två urvalsmetoder, först fylls **urvalsmetod 2** och därefter **urvalsmetod 1**. Yrkehögskolorna bestämmer för varje ansökningsobjekt antalet nybörjarplatser i varje kö.

Maximala antalet urvalspoäng:

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov 70 poäng

URVALSMETOD 2: SKOLFRAMGÅNG OCH URVALSPROV (gäller bara dem som söker med studentexamen)

Alternativ 2A

Skolframgång 30 poäng (vitsorden i studentexamen)
 Urvalsprov 70 poäng
 Totalt 100 poäng

6.3.2 Poängsättning av skolframgång

Urvalsmetod 2

Poängen för skolframgång baserar sig på studentexamensbetyget. Vitsorden i studentexamensbetygen överförs till registret över de sökande direkt från studentexamensnämnden.

Studentexamensbetyg	L/E	M	C	B	A
Modersmål	10	9	8	7	6
Bästa språk (främmande språk och andra inhemska): lång (kort/mellan-	10 (9)	9 (8)	8 (7)	7 (6)	6 (5)
Matematik (kort eller lång) eller bästa prov i realämnena (realen för dem som skrev före 2006)	10	9	8	7	6

6.3.3 Urvalsprov

Till urvalsprovet kallas alla behöriga sökande. Kallelsen till urvalsprov skickas till den e-postadress som meddelats i ansökan. Den gemensamma delen av det nationella urvalsprovet inom turism-, kosthålls- och ekonomibranschen genomförs torsdag 20.4.2017.

I urvalsprovet prioriteras lämplighet för utbildning inom branschen. För antagning krävs minst 25 poäng i urvalsprovet – i motivationsdelen minst 11 poäng (max. 30 p.), för essä-artikel-delen 7 poäng (max. 20 p.) och för den matematisk-logiska delen 7 poäng (max. 20 p). Provresultatet är giltigt under ansökningsomgången i fråga.

De yrkehögskolor som samarbetar i fråga om urvalsprovet godkänner urvalsprov som genomförts i en annan yrkehögskola som sådana. På yrkehögskolornas webbplatser finns en förteckning över de yrkehögskolor som samarbetar med varandra.

7 YRKESHÖGSKOLEEXAMEN INOM SOCIAL-, HÄLSO- OCH SKÖNHETSBRANSCHEN

I denna rekommendation beskrivs antagningsgrunderna för finsk- och svenskspråkig utbildning samt utbildning på ett främmande språk inom social-, hälso- och skönhetsbranschen. Rekommendationen kompletterar den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunder.

7.1 Urval till finsk- och svenskspråkiga dag- och flerformsstudier

7.1.1 Urval

Behörigheten att söka till yrkeshögskolestudier behandlas i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna.

De som söker till en utbildning inom social- och hälsobranchen ska med tanke på hälsotillstånd och funktionsförmåga vara kapabla att utföra de praktiska uppgifter och den praktik som ingår i studierna. Information om hälsokraven inom branschen finns på yrkeshögskolornas webbplatser och i tjänsten Studieinfo.fi.

De som söker till utbildning som leder till examen för bioanalytiker ska ha en synförmåga som är tillräcklig för arbete med mikroskop och normal färgsyn. De som blir antagna till utbildningen ska lämna in ett intyg av en ögonläkare, optiker eller optometrist när utbildningen börjar i enlighet med yrkeshögskolans instruktioner. Yrkeshögskolan kan återkalla ett beslut om studieplats, om intyget inte har kommit in vid den tidpunkt som angetts eller om de som antagits på grundval av intyget inte kan anses vara lämpliga för bioanalytikerutbildningen.

De som söker sig till social- och hälsobranchen bör beakta att

- studierna och yrkesarbetet kräver god psykisk balans
- branschen inte är lämplig för drogmissbrukare och personer som missbrukar alkohol eller läkemedel
- till exempel muskuloskeletala sjukdomar, kroniska hudsjukdomar, allergier och störningar i den mentala hälsan kan bli ett hälsoproblem under studierna eller senare i arbetslivet
- en blodburen smittsam sjukdom kan begränsa framskridandet i studierna och möjligheterna att få arbete.

De hälsokrav som nämns ovan gäller inte dem som söker till skönhetsbranschen.

Den sökande ska på begäran av yrkeshögskolan lämna sådana uppgifter om sitt hälsotillstånd och sin funktionsförmåga som behövs vid bedömningen i samband med antagningen samt information om ett eventuellt tidigare beslut om indragning av studierätten.

De studerande ska på yrkeshögskolans begäran visa upp ett straffregisterutdrag, om de under studierna eller studierelaterad praktik ges uppgifter som i väsentlig grad förutsätter arbete bland minderåriga.

Yrkeshögskolan kan ålägga en studerande att visa upp ett intyg över narkotikatest, om det finns anledning att misstänka att den studerande är narkotikapåverkad i studierelaterade praktiska uppgifter eller praktik eller att den studerande är narkotikaberoende.

Urvalet är en process i två steg

Alla sökande deltar i ett riksomfattande förhandsurvalsprov utan särskild kallelse. Detta prov avgör vilka av de behöriga sökandena som kallas till det egentliga urvalsprovet. Till urvalsprovet kallas minst dubbelt så många sökande som det finns nybörjarplatser.

Det slutliga urvalet baserar sig på antalet poäng i studentexamen och i urvalsprovet eller enbart på antalet poäng i urvalsprovet.

Urvalsmetod 1: Urvalsprov

Urvalsprov 70 poäng

Urvalsmetod 2: Skolframgång och urvalsprov

Alternativ 2 A

Skolframgång 30 poäng (vitsorden i studentexamen)
 Urvalsprov 70 poäng
 Totalt 100 poäng

Av urvalsmetodsköerna fylls först **urvalsmetod 2, alternativ 2 A** (skolframgång och urvalsprov) och därefter **urvalsmetod 1** (urvalsprov). Yrkeshögskolorna bestämmer för varje ansökningsobjekt antalet nybörjarplatser i varje urvalsmetod.

Yrkeshögskolan kan återkalla ett beslut om studieplats,

- om intygen inte har kommit in vid den tidpunkt som yrkeshögskolan angett
- om sökanden har lämnat oriktiga uppgifter om sig själv
- om en person som blivit antagen till bioanalytikerutbildningen inte kan anses vara lämplig för utbildningen på grundval av inlämnat intyg över synförmågan
- om det är uppenbart att den studerande inte i fråga om hälsotillstånd och funktionsförmåga uppfyller förutsättningarna för antagning som studerande (yrkeshögskolelagen 932/2014)
- om den studerande har undanhållit en tidigare indragning av studierätten (yrkeshögskolelagen 932/2014).

7.1.1.1 ängsättning av skolframgång

Urvalsmetod 2

Poängen för skolframgång baserar sig på studentexamensbetyget.

Poäng för studentexamen

Studentexamensbetyg	L/E	M	C	B	A
Modersmål	10	9	8	7	6
Bästa språk (främmande språk och andra inhemska): lång (kort/mellanlång)	10 (9)	9 (8)	8 (7)	7 (6)	6 (5)
Matematik (kort eller lång) eller bästa prov i realämnena (realen för dem som skrev före 2006)	10	9	8	7	6

7.1.1.2 Förhandsurval

Alla sökande deltar i ett riksomfattande förhandsurvalsprov utan särskild kallelse. Detta prov genomförs på undervisningsspråket, men det kan innehålla delar som mäter andra språkkunskaper.

Provet avgör vilka av de behöriga sökandena som kallas till det egentliga urvalsprovet. Till urvalsprovet kallas minst dubbelt så många sökande som det finns nybörjarplatser.

Det slutliga urvalet baserar sig på antalet poäng i studentexamen och i urvalsprovet eller enbart på antalet poäng i urvalsprovet.

Inom social-, hälso-, idrotts- och skönhetsbranschen ordnas ett gemensamt riksomfattande förhandsurvalsprov.

Det riksomfattande förhandsurvalsprovet hålls efter utgången av ansökningstiden **27.4.2017** och **12.10.2017**.

Eventuella önskemål om specialarrangemang för förhandsurvalet lämnas in hos den yrkeshögskola som är första ansökningsönskemål inom social-, hälso-, idrotts- och skönhetsbranschen

- vid vårens ansökan senast 10.4.2017
- vid höstens ansökan senast 25.9.2017.

7.1.1.3 Urvalsprov

Provet avgör vilka av de behöriga sökandena som kallas till det egentliga urvalsprovet. Till urvalsprovet kallas minst dubbelt så många sökande som det finns nybörjarplatser. Provet genomförs på undervisningsspråket, men det kan innehålla delar som mäter andra språkkunskaper.

Resultatet i förhandsurvalsprovet beaktas inte i det slutliga urvalet. Det slutliga urvalet baserar sig på antalet poäng i studentexamen och i urvalsprovet eller enbart på antalet poäng i urvalsprovet.

I urvalsprovet inom social- och hälsoområdet prioriteras lämplighet för området genom att bedöma intresse för och inriktning på området, social kompetens samt förutsättningar för inläring och arbete. Ett av kraven är att de antagnas hälsa är lämplig för området.

I skönhetsbranschens urvalsprov prioriteras intresse för branschen samt förutsättningar för inläring och arbete.

För antagning krävs minst 30 poäng i urvalsprovet. Om yrkeshögskolan så önskar kan den i urvalsprovet använda en obligatorisk del som sökanden måste bli godkänd i.

Yrkeshögskolorna kan samarbeta i fråga om urvalsprovet. Om detta samarbete informerar yrkeshögskolorna på sina egna webbplatser.

Inom social- och hälsoområdet finns fyra urvalsgrupper. Skönhetsbranschen bildar en egen urvalsgrupp. De som har sökt till flera utbildningar inom samma urvalsgrupp får en enda kallelse till urvals-

prov på grundval av det poängtal de fått i förhandsurvalsprovet. De sökande får sitt resultat i urvalsprovet för alla utbildningar som de sökt till och som hör till samma urvalsgrupp. Resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga. Yrkeshögskolorna meddelar när urvalsproven ordnas och informerar om urvalsprovets innehåll på webbplatsen Studieinfo.fi och på de egna webbplatserna.

Urvalsgrupperna är följande:

Urvalsgrupp 1

Barnmorska
Förstavårdare
Ensihoitaja
Hälsovårdare
Kätilö
Sairaanhoitaja
Sairaanhoitaja, diakoninen hoitotyö
Sjukskötare
Terveystenhoitaja

Urvalsgrupp 2

Bioanalytiker
Bioanalyttikko
Hammasteknikko
Optometrismi
Röntgenhoitaja
Röntgenskötare
Suuhygienisti

Urvalsgrupp 3

Apuvälineteknikko
Ergoterapeut
Fysioterapeut
Fysioterapeutti
Jalkaterapeutti
Naprapaatti
Osteopaatti
Toimintaterapeutti

Urvalsgrupp 4

Geronomi
Kuntoutuksen ohjaaja
Socionom
Sosionomi
Sosionomi, diakoniatyö
Sosionomi, kirkon nuorisotyö
Sosionomi, kirkon varhaiskasvatus

Urvalsgrupp 5

Estenomi
Estenom

7.2 Urval till dag- och flerformsstudier på ett främmande språk

Ansökningsobjekt

Ansökningsobjekten för utbildning på ett främmande språk finns på yrkeshögskolornas webbplatser och på webbplatsen Studieinfo.fi.

7.2.1 Urval

Behörigheten att söka till yrkeshögskolestudier behandlas i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna.

De som söker till en utbildning inom social- och hälsobranchen ska med tanke på hälsotillstånd och funktionsförmåga vara kapabla att utföra de praktiska uppgifter och den praktik som ingår i studierna. Information om hälsokraven inom branschen finns på yrkeshögskolornas webbplatser och i tjänsten Studieinfo.fi.

De som söker till utbildning som leder till examen för bioanalytiker ska ha en synförmåga som är tillräcklig för arbete med mikroskop och normal färgsyn. De som blir antagna till utbildningen ska lämna in ett intyg av en ögonläkare, optiker eller optometrist när utbildningen börjar i enlighet med yrkeshögskolans instruktioner. Yrkeshögskolan kan återkalla ett beslut om studieplats, om intyget inte har kommit in vid den tidpunkt som angetts eller om de som antagits på grundval av intyget inte kan anses vara lämpliga för bioanalytikerutbildningen.

De som söker sig till social- och hälsobranchen bör beakta att

- studierna och yrkesarbetet kräver god psykisk balans
- branschen inte är lämplig för drogmissbrukare och personer som missbrukar alkohol eller läkemedel
- till exempel muskuloskeletala sjukdomar, kroniska hudsjukdomar, allergier och störningar i den mentala hälsan kan bli ett hälsoproblem under studierna eller senare i arbetslivet
- en blodburen smittsam sjukdom kan begränsa framskridandet i studierna och möjligheterna att få arbete.

De hälsokrav som nämns ovan gäller inte dem som söker till skönhetsbranschen.

Den sökande ska på begäran av yrkeshögskolan lämna sådana uppgifter om sitt hälsotillstånd och sin funktionsförmåga som behövs vid bedömningen i samband med antagningen samt information om ett eventuellt tidigare beslut om indragning av studierätten.

De studerande ska på yrkeshögskolans begäran visa upp ett straffregisterutdrag, om de under studierna eller studierelaterad praktik ges uppgifter som i väsentlig grad förutsätter arbete bland minderåriga.

Yrkeshögskolan kan ålägga en studerande att visa upp ett intyg över narkotikatest, om det finns anledning att misstänka att den studerande är narkotikapåverkad i studierelaterade praktiska uppgifter eller praktik eller att den studerande är narkotikaberoende.

Yrkeshögskolan kan återkalla ett beslut om studieplats,

- om intygen inte har kommit in vid den tidpunkt som yrkeshögskolan angett
- om sökanden har lämnat oriktiga uppgifter om sig själv
- om en person som blivit antagen till bioanalytikerutbildningen inte kan anses vara lämplig för utbildningen på grundval av inlämnat intyg över synförmågan

- om det är uppenbart att den studerande inte i fråga om hälsotillstånd och funktionsförmåga uppfyller förutsättningarna för antagning som studerande (yrkeshögskolelagen 932/2014)
- om den studerande har undanhållit en tidigare indragning av studierätten (yrkeshögskolelagen 932/2014).

7.2.1.1 Urvalsprov

Till urvalsprovet kallas alla behöriga sökande.

Urvalet görs enligt **urvalsmetod 1** (på grundval av antalet poäng i urvalsprovet).

I urvalsprovet kan man få högst 70 poäng, och det lägsta godkända poängtalet är 30 poäng. Om yrkeshögskolan så önskar kan den i urvalsprovet använda en obligatorisk del som sökanden måste bli godkänd i.

I urvalsprovet inom social- och hälsoområdet prioriteras lämplighet för området genom att bedöma intresse för och inriktning på området, social kompetens samt förutsättningar för inläring och arbete. Ett av kraven är att de antagnas hälsa är lämplig för området.

Yrkeshögskolorna kan samarbeta i fråga om urvalsprovet. Om detta samarbete informerar yrkeshögskolorna på sina egna webbplatser.

Resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga. Yrkeshögskolorna meddelar när urvalsproven ordnas och informerar om urvalsprovets innehåll på webbplatsen Studieinfo.fi och på de egna webbplatserna.

8 YRKESHÖGSKOLEEXAMEN I IDROTT

Denna branschspecifika del av rekommendationen preciserar den allmänna delen. I rekommendationen beskrivs antagningsgrunderna för finsk- och svenskspråkig utbildning samt utbildning på ett främmande språk som leder till yrkeshögskoleexamen i idrott. På webbplatsen Studieinfo.fi ges närmare uppgifter om utbildningarnas innehåll och om antagningsgrunderna.

Flerformsstudier finns inte som separat ansökningsobjekt i den gemensamma ansökan 2017. De som är intresserade av flerformsstudier kan söka till yrkeshögskolan Haaga-Helias utbildning. Där söker alla till samma ansökningsobjekt och en eventuell placering av en studerande i flerformsutbildning sker i början av studierna när det individuella studieprogrammet görs upp.

SORA-LAGSTIFTNINGEN

De som söker till idrottsområdet ska med tanke på hälsotillstånd och funktionsförmåga vara kapabla att utföra de praktiska uppgifter och den praktik som ingår i studierna. Information om kraven på hälsan ges separat för varje ansökningsobjekt på webbplatsen Studieinfo.fi.

Innan studerande inleder den praktik som ingår i studierna kan yrkeshögskolan begära att de uppvisar ett utdrag om brottslig bakgrund, om det i studierna i väsentlig utsträckning ingår arbete med minderåriga.

Den sökande ska på begäran av yrkeshögskolan lämna sådana uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs vid bedömningen i samband med antagningen samt information om beslut om indragning av studierätten.

8.1 Urval till finsk- och tvåspråkiga dagstudier

Behörigheten att söka till yrkeshögskolestudier behandlas i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna. Information om eventuella avvikande krav som rör behörigheten att söka ges separat för varje ansökningsobjekt på webbplatsen Studieinfo.fi

När det gäller de finskspråkiga utbildningarna genomförs urvalet i två steg. Alla sökande deltar i social-, hälso- och idrottsområdets riksomfattande förhandsurvalsprov **27.4.2017** utan särskild kallelse. Närmare information om förhandsurvalsprovet ges på varje yrkeshögskolas webbplats och på webbplatsen Studieinfo.fi. Till det egentliga urvalsprovet kallas på grundval av förhandsurvalsprovet minst fyra gånger så många sökande som det finns nybörjarplatser.

Det slutliga urvalet görs på grundval av antalet poäng i det egentliga urvalsprovet. De poäng som sökanden fick i förhandsprovet inverkar inte på de slutliga urvalspoängen.

Eventuella önskemål om specialarrangemang för förhandsurvalet lämnas in hos den yrkeshögskola som är första ansökningsönskemål inom social-, hälso-, idrotts- och skönhetsbranschen:

- vid vårens ansökan senast 10.4.2017

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov 70 poäng

För att bli antagen måste sökanden få minst 30 poäng i urvalsprovet.

8.1.1 Urvalsprov

Det egentliga urvalsprovet ordnar varje yrkeshögskola själv. Resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga.

Provet kan innehålla idrottstester, prov på förmågan att instruera, en psykologisk test som mäter lämplighet, ett skriftligt prov eller ett prov där de sökande skriver ett material, en gruppsituation och en individuell intervju. Antalet delar och delarnas vikt varierar mellan yrkeshögskolorna. Yrkeshögskolan informerar om urvalsprovets delar och delarnas vikt på sina Studieinfo-sidor.

I samband med urvalsprovet bedöms dessutom de sökandes intresse för och arbetserfarenhet inom branschen.

Vid bedömningen av intresset för branschen kan bl.a. följande beaktas

- yrkesförberedande utbildning för utbildningen (t.ex. 4–8 månaders kurser vid idrottsinstitut)
- riksomfattande målinriktad utbildning i en idrotts- och ungdomsorganisation
- för utbildningen lämplig annan yrkesutbildning och lämpliga vitsordsstudier vid en öppen yrkeshögskola eller ett öppet universitet
- gymnasiediplom i gymnastik
- förtroendeuppdrag i organisationer och föreningar, projektledning och andra motsvarande aktiviteter
- idrottsprestationer samt verksamhet som idrottsinstruktör eller idrottstränare under fritiden

Poäng ges för lämplig arbetserfarenhet inom idrotts-, ungdoms- och fritidsverksamhet samt inom

undervisning och fostran. Arbetserfarenheten före ansökningstidens utgång ska vara förvärvad efter att sökanden fyllt 16 år (två månaders arbetserfarenhet ger en poäng). I deltidsarbete (minst 20 timmar per vecka) motsvarar arbete om 150 timmar för samma arbetsgivare en månads arbetserfarenhet.

Värnplikt och civiltjänstgöring räknas som arbetserfarenhet så att tjänstgöring som fullgjorts före ansökningstidens utgång godkänns (tre månaders tjänstgöring motsvarar en månads arbetserfarenhet).

Sökanden ska vara beredd att i samband med urvalsprovet lämna in kopior av skolbetyg, arbetsintyg och andra intyg som han eller hon önskar ska beaktas vid bedömningen av intresset för branschen.

Urvalsprovsdagar:

- Arcada, meddelas senare
- Haaga-Helia amk, 5–9.6.2017
- Kajaanin amk, 5–6.6.2017
- Lapin amk, 7–8.6.2017

8.2 Urval till dagstudier på ett främmande språk

Utbildning på ett främmande språk som leder till yrkeshögskoleexamen i idrott ordnas av Haaga-Helia amk och Kajaanin amk. Undervisningsspråket är engelska. Alla behöriga sökande kallas till urvalsprovet, och urvalet baserar sig enbart på resultatet i urvalsprovet. I samband med urvalsprovet bedöms dessutom de sökandes intresse för och arbetserfarenhet inom området. Yrkeshögskolan informerar om de olika provdelarnas vikt på sina Studieinfo-sidor. Yrkeshögskolan kan ordna ansökan till utbildningen som en separat ansökan. Även om detta informerar yrkeshögskolan på Studieinfo-sidorna.

Kraven på språkkunskaper för utbildningen på ett främmande språk anges i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna.

Det maximala antalet urvalspoäng är följande:

Urvalsprov och förhandsuppgift	100 poäng
Totalt	100 poäng

Datum för urvalsproven:

- Haaga-Helia amk, 18–21.4.2017
- Kajaanin amk, 27.4.2017

9 YRKESHÖGSKOLEEXAMEN I TEKNIK

9.1 Utbildning till ingenjör och till laboratorieanalytiker

9.1.1 Urval till finsk- och tvåspråkiga dagstudier

Den allmänna behörigheten att söka till utbildningar som leder till examen behandlas i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna. Urvalet genomförs separat för varje ansökningsobjekt på grundval av enbart urvalsprovet, på grundval av skolframgången och urvalsprovet eller på grundval av skolframgången.

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov 40 poäng

URVALSMETOD 2: SKOLFRAMGÅNG OCH URVALSPROV (endast de som söker med studentexamen är med i urvalsmetoden)**Alternativ 2B**

Skolframgång 60 poäng (vitsorden i studentexamen)

Urvalsprov 40 poäng

Totalt 100 poäng**URVALSMETOD 3: BETYGSURVAL (endast de som söker med studentexamen är med i urvalsmetoden)****Alternativ 3B**

Skolframgång 60 poäng (vitsorden i studentexamen)

Betygsurval 3B används endast i sökandens första ansökningsobjekt.

Yrkeshögskolorna bestämmer för varje ansökningsobjekt antalet nybörjarplatser i varje urvalsmetod. Av urvalsmetodsköerna fylls först **urvalsmetod 3** och därefter **urvalsmetod 2** och sist **urvalsmetod 1**.

9.1.1.1 Poängsättning av skolframgång**Urvalsmetod 2B och 3B**

Poängen för skolframgång baserar sig på studentexamensbetyget. För dem som avlade studentexamen 1990 och därefter fås vitsorden i studentexamensbetyget direkt från studentexamensnämnden.

Poängen för skolframgång baserar sig på vitsorden i enskilda ämnen (modersmål, det långa språk i vilket sökanden fått bäst resultat, matematik samt det bästa realprovet av följande: fysik, kemi och biologi) i studentexamensbetyget.

I urvalsmetoderna 2B och 3B används poängtabellen nedan vid beräkning av antalet poäng för skolframgång.

Studentexamensbetyg	L/E	M	C	B	A
Modersmål	15	12	9	6	3
Bästa språk som skrevs som långt språk	15	12	9	6	3
Matematik, lång *	15	12	9	7	5

Matematik, kort	*	10	8	6	4	2
Realprov i fysik	**	15	12	9	6	3
Realprov i kemi	**	15	12	9	6	3
Realprov i biologi	**	15	12	9	6	3

* = bara ett av dem

** = högst ett av dem

9.1.1.2 Urvalsprov

I urvalsprovet deltar alla sökande som har behörighet att söka, och ingen särskild kallelse skickas ut. Yrkehögskolorna ger i ansökningsanvisningarna den information som sökanden behöver om urvalsprovet. För att få ett urvalsprovresultat ska sökanden delta i det riksomfattande urvalsprovet i teknik i det ansökningsobjekt som han eller hon angett som högst prioriterat ansökningsobjekt inom teknikområdet. Genom att göra detta får sökanden ett provresultat för alla sina ansökningsönskemål i inriktningsalternativen ingenjör- och laboratorieanalytikerutbildningen, byggmästarutbildningen, byggnadsarkitektutbildningen och ingenjörutbildningen inom sjöfart.

Urvalsprovet är skriftligt och tar 2–3 timmar. I provet mäts motivation, logiskt tänkande och problemlösningssförmåga samt grundläggande kunskaper i de naturvetenskapliga och matematiska ämnena. De som deltar i urvalsprovet får välja om de vill ha uppgifterna på finska eller svenska. Alla genomför samma prov oberoende av grundutbildning. Det är förbjudet att använda miniräknare i urvalsprovet. Resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga. I provet måste sökanden få minst 10 poäng av 40 möjliga.

Urvalsprovet på våren 2017 ordnas torsdag **1.6.2017** och på hösten fredag **3.11.2017**.

De som blir godkända i betygsurvalet behöver inte delta i det riksomfattande urvalsprovet inom teknik. Sökande som inte blir antagna i urvalskön för betygsurval ska delta i det riksomfattande urvalsprovet inom teknik i det ansökningsobjekt som de angett som första ansökningsönskemål inom teknikområdet.

9.1.1.3 Separata lämplighetstester och prov i finska/svenska

I vissa av ingenjörutbildningsprogrammen ska de sökande inte bara delta i det riksomfattande urvalsprovet utan också i separata lämplighetstester som ordnas av de yrkehögskolor som ordnar utbildning. Lämplighetstesternas vikt, innehåll och krav varierar mellan ansökningsobjekten.

De separata lämplighetstesterna ordnas fredag **2.6.2017** så att de sökande kan delta i det riksomfattande urvalsprovet för teknikutbildningen torsdag **1.6.2017** i den yrkehögskola som de uppgett i ansökningsblanketten.

Sökande vars modersmål och/eller skolbildningsspråk inte är finska ska i vissa finskspråkiga yrkehögskolor genomgå ett separat prov i finska måndag **29.5.2017** och i höstens antagning måndag **6.11.2017** eller vid en annan tidpunkt som yrkehögskolan bestämmer.

Sökande vars modersmål och/eller skolbildningsspråk inte är svenska, danska eller norska ska i vissa svenskspråkiga yrkeshögskolor genomgå ett separat prov i svenska, som ordnas samma dag som det riksomfattande urvalsprovet för teknikutbildningen, **1.6.2017** och **3.11.2017**, eller i samband med urvalsprovet/intervjun. De sökande som deltar i det ovannämnda urvalsprovet i en finskspråkig yrkeshögskola ges möjlighet att delta i språkprovet i svenska vid en annan tidpunkt.

9.1.2 Urval till finsk- och svenskspråkiga flerformsstudier

Den allmänna behörigheten att söka till utbildningar som leder till examen behandlas i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna. Urvalet genomförs separat för varje ansökningsobjekt och enbart på grundval av urvalsprovet.

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov 70 poäng

Enbart urvalsprov (max. 70 p, min. 15 p). De yrkeshögskolorna som använder denna urvalsmetod meddelar i sin ansökningsinformation vad urvalsprovets delar innehåller och hur många poäng man kan få i dem.

9.1.2.1 Urvalsprov

De yrkeshögskolor som använder denna urvalsmetod meddelar i sin ansökningsinformation vad urvalsprovets delar innehåller och hur många poäng man kan få i dem.

Alla behöriga sökande kallas till urvalsprovet och/eller till en intervju. Kallelserna till urvalsprovet skickas till den e-postadress som meddelats i ansökan. De sökande kan delta i urvalsprovet och/eller intervjun endast i de yrkeshögskolor som tillhandahåller ansökningsobjektet i fråga. De som deltar i detta urvalsprov och/eller i intervjun får ett provresultat som är giltigt endast i antagningar till teknikutbildning som genomförs i form av flerformsstudier i de yrkeshögskolor som har ordnat provet. Resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga.

De yrkeshögskolor som ordnar flerformsstudier inom teknik meddelar i sin ansökningsinformation datumet för de urvalsprov som de ordnar.

9.1.3 Urval till dagstudier på ett främmande språk

Den allmänna behörigheten att söka till utbildningar som leder till examen behandlas i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna. Om yrkeshögskolan inte följer de allmänna antagningsgrunderna ger skolan information om antagningen i de egna antagningsgrunderna.

Alla behöriga sökande kallas till urvalsprovet inom teknikområdet.

Antagningen genomförs separat för varje ansökningsobjekt antingen enbart på grundval av urvalsprovet eller på grundval av skolframgången och urvalsprovet.

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov 40 poäng

URVALSMETOD 2: SKOLFRAMGÅNG OCH URVALSPROV (gäller bara dem som söker med studentexamen)

Alternativ 2B

Skolframgång	60 poäng (vitsorden i studentexamen)
Urvalsprov	40 poäng
Totalt	100 poäng

Poängen för skolframgången beräknas på samma sätt som vid antagningen till den finskspråkiga/svenskspråkiga utbildningen till ingenjör och laboratorietekniker.

Yrkeshögskolorna bestämmer för varje ansökningsobjekt antalet nybörjarplatser i varje urvalsmetod. Av urvalsmetodsköerna fylls först **urvalsmetod 2** och därefter **urvalsmetod 1**.

9.1.3.1 Urvalsprov

Vid antagningen används det riksomfattande urvalsprovet på främmande språk som ordnas för teknikutbildningen.

Urvalsprovet genomförs skriftligen och tar 3 timmar. I provet mäts studieförmåga och lämplighet för det tekniska området samt kunskaper i engelska. Språkprovet är obligatoriskt för alla, och det bedöms med skalan godkänd/underkänd. Endast de som genomfört språkprovet med godkänt resultat kan bli antagna. Alla genomför samma prov oberoende av grundutbildning. Det är förbjudet att använda miniräknare i urvalsprovet. Resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga. I provet måste sökanden få minst 10 poäng av 40 möjliga.

Urvalsprovet på våren 2017 ordnas torsdag **20.4.2017**.

9.1.4 Urval till flerformsstudier på ett främmande språk

Den allmänna behörigheten att söka till utbildningar som leder till examen behandlas i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna. Urvalet genomförs separat för varje ansökningsobjekt och enbart på grundval av urvalsprovet.

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov	40 poäng
------------	----------

9.1.4.1 Urvalsprov

De yrkeshögskolor som använder denna urvalsmetod meddelar i sin ansökningsinformation vad urvalsprovets delar innehåller och hur många poäng man kan få i dem.

Om urvalsmetoden innehåller ett urvalsprov och/eller en intervju kallas alla behöriga sökande till urvalsprovet och/eller intervjun.

De sökande kan delta i urvalsprovet och/eller intervjun endast i de yrkeshögskolor som tillhandahåller ansökningsobjektet i fråga. De som deltar i detta urvalsprov och/eller i intervjun får ett provresultat

som är giltigt endast i antagningar till teknikutbildning som genomförs i form av flerformsstudier i de yrkeshögskolor som har ordnat provet. Resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga. I provet måste sökanden få minst 10 poäng av 40 möjliga.

De yrkeshögskolor som ordnar flerformsstudier inom teknik meddelar i sin ansökningsinformation datumet för de urvalsprov som de ordnar.

9.2 Utbildning till byggnadsarkitekt

9.2.1 Urval till finskspråkiga dagstudier

Den allmänna behörigheten att söka till utbildningar som leder till examen behandlas i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna. Alla behöriga sökande deltar i både det riksomfattande urvalsprovet inom teknik och i lämplighetstestet för utbildningen till byggnadsarkitekt, och ingen särskild kallelse skickas ut. Yrkeshögskolorna ger i ansökningsanvisningarna den information som sökanden behöver om urvalsprovet.

Urvalet genomförs separat för varje ansökningsobjekt antingen enbart på grundval av urvalsprovet eller på grundval av skolframgången och urvalsprovet. I urvalsproven måste de sökande få minst 35 poäng (i det riksomfattande urvalsprovet inom teknik 10 poäng och i lämplighetstestet för utbildningen till byggnadsarkitekt 25 poäng).

För att bli antagen måste sökanden få godkänt resultat i både provet och testet i samma ansökningsomgång.

Urvalet görs enligt de riksomfattande urvalsgrunderna för ingenjers- och laboratorieanalytikerutbildningen utom när det gäller lämplighetstestet för byggnadsarkitektutbildningen.

Det maximala antalet urvalspoäng är följande:

Urvalsprov:	
* det riksomfattande urvalsprovet för teknikområdet	40 poäng
* lämplighetstestet för utbildningen till byggnadsarkitekt	50 poäng
Totalt	90 poäng

De maximala poängtalerna är följande (endast de som söker med studentexamen är med i urvalsmetoden):

Skolframgång (vitsorden i studentexamen)	60 poäng
Urvalsprov:	
* det riksomfattande urvalsprovet för teknikområdet	40 poäng
* lämplighetstestet för utbildningen till byggnadsarkitekt	50 poäng
Totalt	150 poäng

Yrkeshögskolorna bestämmer för varje ansökningsobjekt antalet nybörjarplatser i varje urvalsmetod. Av urvalsmetodsköerna fylls först den kö där skolframgången och urvalsprovet beaktas och därefter den kö där enbart urvalsprovet beaktas.

9.2.1.1 Poängsättning av skolframgång

Poängen för skolframgången beräknas på samma sätt som för utbildningen till ingenjör och laborietekniker.

9.2.1.2 Urvalsprov

Urvalsproven till byggnadsarkitektutbildningen hålls enligt följande: **1.6.2017** det riksomfattande urvalsprovet för teknikområdet samt **2.6.2017** lämplighetstestet för byggnadsarkitektutbildningen. I lämplighetstestet för utbildningen till byggnadsarkitekt kan sökanden få maximalt 50 poäng (lägsta godkända poängtalet är 25 poäng).

De sökande ska delta i det riksomfattande urvalsprovet för teknikområdet i den yrkeshögskola som erbjuder utbildning i deras första ansökningsönskemål (som de meddelat i ansökningsblanketten), och i lämplighetstestet för byggnadsarkitektutbildningen ska de delta i en av de yrkeshögskoleenheter som utgör deras första ansökningsönskemål. Till dessa enheter hör Metropolia ammattikorkeakoulu, Oulun ammattikorkeakoulu, Savonia-ammattikorkeakoulu och Tampereen ammattikorkeakoulu.

9.3 Utbildning till byggmästare

9.3.1 Urval till finsk- och tvåspråkiga dagstudier

Den allmänna behörigheten att söka till utbildningar som leder till examen behandlas i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna. Alla behöriga sökande kallas till urvalsprovet inom teknikområdet.

Vid antagningen tillämpas samma riksomfattande antagningsgrunder som vid antagningen till ingenjers- och laboratorieanalytikerutbildningen utom i fråga om arbetserfarenhet inom byggbranschen.

Det maximala antalet urvalspoäng är följande:

Urvalsprov	40 poäng
Arbetserfarenhet inom byggbranschen	30 poäng
Totalt	70 poäng

De maximala poängtalerna är följande (endast de som söker med studentexamen är med i urvalsmetoden):

Skolframgång (vitsorden i studentexamen)	60 poäng
Urvalsprov	40 poäng
Arbetserfarenhet inom byggbranschen	30 poäng
Totalt	130 poäng

Yrkeshögskolorna bestämmer för varje ansökningsobjekt antalet nybörjarplatser i varje urvalsmetod. Av urvalsmetodsköerna fylls först den kö där skolframgången, urvalsprovet och arbetserfarenheten beaktas och därefter den kö där urvalsprovet och arbetserfarenheten beaktas.

9.3.1.1 Poängsättning av skolframgång

Poängen för skolframgången beräknas på samma sätt som för utbildningen till ingenjör och laborietekniker.

9.3.1.2 Urvalsprov

Vid urvalet används det riksomfattande urvalsprovet inom teknik.

9.3.1.3 Arbetserfarenhet inom byggbranschen

När poängen för arbetserfarenhet beräknas beaktas endast arbetserfarenheter inom byggbranschen som förvärvats vid 18 års ålder eller senare och som förvärvats före utgången av ansökningstiden. Arbetserfarenhet på två månader ger en poäng. För arbetserfarenhet kan man få högst 30 poäng.

Av arbetsintyget ska framgå bland annat exakt datum då anställningsförhållandet inleddes och upphörde, arbetsgivarens kontaktuppgifter, arbetsuppgifter och, om det är fråga om deltidsarbete, antalet arbetstimmar. Beväringsjänst, frivillig militärtjänst för kvinnor, civiltjänst eller vårdledighet räknas inte som arbetserfarenhet inom byggbranschen. Som arbetserfarenhet räknas inte praktik och inläring i arbetet, om dessa ingår i den examen som använts i ansökan.

Företagsverksamhet godkänns som arbetserfarenhet om sökanden kan uppvisa ett intyg som visar att sökanden har eller har haft en FöPL- eller LFÖPL-försäkring. Företagsverksamhet i utlandet bevisas med motsvarande officiella dokument.

För att få poäng ska sökanden på ansökningsblanketten uppge den totala mängden arbetserfarenhet inom byggbranschen i hela månader. De sökande ska omvandla arbetstimmar som de utfört i deltidsarbete till timmar i heltidsarbete på följande sätt: 150 timmar eller 20 dagar med minst 7 arbetstimmar motsvarar en månad. Arbetserfarenheten behöver inte vara sammanhängande eller förvärvad hos samma arbetsgivare. Sökande som haft flera anställningsförhållanden samtidigt får endast så många poäng som heltidsarbete ger.

Längden på arbetserfarenheten inom byggbranschen ska kunna påvisas med arbetsintyg. Om arbetsintyget har utfärdats på ett annat språk än finska, svenska eller engelska, ska sökanden till ansökningsservicen lämna in både en kopia av intyget på det ursprungliga språket och en kopia av en översättning till finska, svenska eller engelska som gjorts av en auktoriserad translator. Översättningen ska vara försedd med translators underskrift och stämpel.

Arbetsintygen ska skickas till det första ansökningsönskemålet inom byggmästarutbildningen så att de är framme hos ansökningsservicen senast **20.4.2017** kl. 15.00 (poststämpeln datum är inte tillräckligt).

9.3.2 Urval till finskspråkiga flerformsstudier

Den allmänna behörigheten att söka till utbildningar som leder till examen behandlas i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna. Antagningen genomförs separat för varje ansökningsobjekt antingen enbart på grundval av urvalsprovet eller på grundval av skolframgången och arbetserfarenheten.

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov 70 poäng

Enbart urvalsprov (max. 70 p, min. 15 p) De yrkeshögskolorna som använder denna urvalsmetod meddelar i sin ansökningsinformation vad urvalsprovets delar innehåller och hur många poäng man

kan få i dem.

URVALSMETOD 3: URVALSPROV OCH ARBETSERFARENHETER

Urvalsprov	70 poäng
Arbetsfarenhet inom byggbranschen	30 poäng
Totalt	100 poäng

Urvalspoängen (max. 100 p) baserar sig på uppnått poängtal i urvalsprovet (max. 70 p, gräns för godkännande 15 p) och på det poängtal som arbetsfarenheterna inom byggbranschen ger (max. 30 p).

De yrkeshögskolor som använder denna urvalsmetod meddelar i sin ansökningsinformation vad urvalsprovets delar innehåller, hur många poäng man kan få i dem samt vilken slags arbetsfarenhet som godkänns.

Yrkeshögskolorna bestämmer för varje ansökningsobjekt antalet nybörjarplatser i varje urvalsmetod. Av urvalsmetodsköerna fylls först urvalsmetod 3 och därefter urvalsmetod 1.

9.3.2.1 Urvalsprov

Alla behöriga sökande kallas till urvalsprovet och/eller till en intervju. Kallelserna till urvalsprovet skickas endast per e-post till den e-postadress som meddelats i ansökan. De sökande kan delta i urvalsprovet och/eller intervjun endast i de yrkeshögskolor som tillhandahåller ansökningsobjektet i fråga. De som deltar i detta urvalsprov och/eller i intervjun får ett provresultat som är giltigt endast i antagningar till teknikutbildning som genomförs i form av flerformsstudier i de yrkeshögskolor som har ordnat provet. Resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga.

De yrkeshögskolor som ordnar flerformsstudier inom teknik meddelar i sin ansökningsinformation datumen för de urvalsprov som de ordnar.

9.3.2.2 Arbetsfarenheter

När poängen för arbetsfarenhet beräknas beaktas endast arbetsfarenheter inom byggbranschen som förvärvats vid 18 års ålder eller senare och som förvärvats före utgången av ansökningstiden. Arbetsfarenhet på två månader ger en poäng. För arbetsfarenhet kan man få högst 30 poäng.

Av arbetsintyget ska framgå bland annat exakt datum då anställningsförhållandet inleddes och upphörde, arbetsgivarens kontaktuppgifter, arbetsuppgifter och, om det är fråga om deltidsarbete, antalet arbetstimmar. Beväringsstjänst, frivillig militärtjänst för kvinnor, civiltjänst eller vårdledighet räknas inte som arbetsfarenhet inom byggbranschen. Som arbetsfarenhet räknas inte praktik och inläring i arbetet, om dessa ingår i den examen som använts i ansökan.

Företagsverksamhet godkänns som arbetsfarenhet om sökanden kan uppvisa ett intyg som visar att sökanden har eller har haft en FöPL- eller LFÖPL-försäkring. Företagsverksamhet i utlandet bevisas med motsvarande officiella dokument.

För att få poäng ska sökanden på ansökningsblanketten uppge den totala mängden arbetsfarenhet inom byggbranschen i hela månader. De sökande ska omvandla arbetstimmar som de utfört i deltidsarbete till timmar i heltidsarbete på följande sätt: 150 timmar eller 20 dagar med minst 7 arbetstimmar motsvarar en månad. Arbetsfarenheten behöver inte vara sammanhängande eller förvärvad hos samma arbetsgivare. Sökande som haft flera anställningsförhållanden samtidigt får endast så många poäng som heltidsarbete ger.

Längden på arbetserfarenheten inom byggbranschen ska kunna påvisas med arbetsintyg. Om arbetsintyget har utfärdats på ett annat språk än finska, svenska eller engelska, ska sökanden till ansöknings servicen lämna in både en kopia av intyget på det ursprungliga språket och en kopia av en översättning till finska, svenska eller engelska som gjorts av en auktoriserad translator. Översättningen ska vara försedd med translators underskrift och stämpel.

Arbetsintygen ska skickas till det första ansökningsönskemålet inom byggmästarutbildningen så att de är framme hos ansöknings servicen senast **20.4.2017** kl. 15.00 (poststämpeln datum är inte tillräckligt).

10 YRKESHÖGSKOLEEXAMEN I SJÖFART

10.1 Urval till finsk- och tvåspråkiga dagstudier

Alla som är behöriga att söka till inriktningsalternativet *sjökaptten* deltar i sjöfartens specialprov (lämplighetstest och prov i engelska) och alla som är behöriga att söka till inriktningsalternativet *ingenjör, sjöfartsbranschen* deltar i teknikområdets riksomfattande urvalsprov och i sjöfartens specialprov (endast provet i engelska). Någon särskild kallelse skickas inte ut. Yrkehögskolorna ger i ansökningsanvisningarna den information som sökanden behöver om urvalsprovet. Vid antagningen till dagstudier inom sjöfarten används den urvalsmetod som beskrivs nedan. På det slutliga urvalet inverkar urvalsproven och arbetserfarenheten inom sjöfartsbranschen.

Det maximala antalet urvalspoäng är följande (*inriktningsalternativet sjökaptten*):

Urvalsprov:	
* sjöfartens specialprov	60 poäng
Arbetserfarenheter inom sjöfarten	40 poäng
Totalt	100 poäng

I urvalsprovet måste sökanden uppnå minst följande poängtal enligt den riksomfattande rekommendationen: i sjöfartens specialprov 20 poäng.

Det maximala antalet urvalspoäng är följande (*inriktningsalternativet ingenjör, sjöfartsbranschen*):

Urvalsprov:	
* det riksomfattande urvalsprovet för teknikområdet	40 poäng
* sjöfartens specialprov	60 poäng
Arbetserfarenheter inom sjöfarten	40 poäng
Totalt	140 poäng

I urvalsproven måste sökanden uppnå minst följande poängtal enligt den riksomfattande rekommendationen: i det riksomfattande urvalsprovet för teknikområdet 10 poäng och i sjöfartens specialprov 20 poäng.

Om yrkehögskolan använder andra poänggränser meddelas dessa i informationen om ansökningsobjektet.

10.1.1 Urvalsprov

Urvalsprovet för inriktningsalternativet *sjökaptten* ordnas enligt följande: **fredag 2.6.2017** lämplighetstestet i sjöfartens specialprov och provet i engelska. Det maximala poängtalet i sjöfartens specialprov är 60 poäng. De sökande måste få godkänt resultat i båda delarna av provet för att provet ska bli

godkänt. De maximala poängtalerna för delarna och de gränser för godkännande som ges i den riksomfattande rekommendationen är: provet i engelska 25 poäng (lägsta godkända poängtal 10 poäng) och lämplighetstestet 35 poäng (lägsta godkända poängtal 10 poäng). De sökande deltar i sjöfartens specialprov i den yrkeshögskoleenhet inom sjöfartsbranschen som är deras första ansökningsönskemål inom sjöfarten.

Urvalsprovet för inriktningsalternativet *ingenjör, sjöfartsbranschen* består av det riksomfattande urvalsprovet inom teknikområdet och ett prov i engelska **torsdag 1.6.2017**. De sökande ska delta i provet i sjöfartsenheten vid Kymenlaakson ammattikorkeakoulu eller vid Satakunnan ammattikorkeakoulu. Innehållet i det riksomfattande urvalsprovet för teknikområdet beskrivs i punkten om utbildningen till ingenjör och laboratorieanalytiker. Det maximala poängtalet i provet i engelska, som genomförs vid ansökan till inriktningsalternativet ingenjör, sjöfartsbranschen, är 60 poäng (det lägsta godkända poängtalet 20 poäng).

10.1.2 Arbetserfarenheter

Vid ansökan till utbildningar inom sjöfarten kan man få högst 40 poäng för arbetserfarenheter. För varje arbetsperiod på en månad ges en poäng.

För utbildningen till *sjökaptan* godkänns som arbetserfarenhet en av Trafiksäkerhetsverket godkänd fartygstjänst enligt utdrag ur sjömansregistret samt fartygstjänst genomförd inom försvarsmakten. Arbetserfarenheten ska vara förvärvad före utgången av ansökningstiden.

För utbildningen till *ingenjör, sjöfartsbranschen* godkänns som arbetserfarenhet en av Trafiksäkerhetsverket godkänd fartygstjänst enligt utdrag ur sjömansregistret och fartygstjänst som genomförs inom försvarsmakten. Arbetserfarenheten ska vara förvärvad före utgången av ansökningstiden. Dessutom godkänns verkstadstjänstgöring i verkstad där kraftmaskiner eller tryckkärl tillverkas eller repareras, eller på varv eller vid kraftverk i maskineri- eller rörinstallationsuppgifter (förordning 166/2013) förvärvad före utgången av ansökningstiden.

För att få poäng ska sökanden i ansökningsblanketten uppge mängden arbetserfarenheter i hela månader, dock så att de månader som anges i utdraget ur sjömansregistret multipliceras med två.

Arbetserfarenhetens längd och art ska kunna påvisas med intyg, och de antagnas intyg kontrolleras. Yrkeshögskolan kan återkalla en antagning, om arbetsintygen inte har kommit in vid den tidpunkt som yrkeshögskolan meddelat eller om sökanden har lämnat oriktiga uppgifter om sin arbetserfarenhet.

10.2 Urval till finsk- och svenskspråkiga flerformsstudier

Den allmänna behörigheten att söka till utbildningar som leder till examen behandlas i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna. Antagningen genomförs separat för varje ansökningsobjekt och enbart urvalsprov används.

I urvalet kan de sökande få högst 100 poäng, och det lägsta godkända poängtalet är 20 poäng. Urvalspoängen kan basera sig på ett urvalsprov, arbetserfarenheter, en intervju eller något annat. Varje yrkeshögskola meddelar i sin ansökningsinformation vad delarna innehåller och antalet poäng som kan erhållas i dem.

10.2.1 Urvalsprov

Om urvalet innehåller ett urvalsprov och/eller en intervju kallas alla behöriga sökande till urvalsprovet och/eller intervjun. Kallelserna till urvalsprovet skickas endast per e-post till den e-postadress som

meddelats i ansökan. De sökande kan genomföra urvalsprovet och/eller intervjun endast i de yrkeshögskolor som tillhandahåller ansökningsobjektet i fråga. De som deltar i urvalsprovet och/eller intervjun får ett provresultat som är giltigt endast i antagningar till teknikutbildning som genomförs i form av flerformsstudier i de yrkeshögskolor som har ordnat provet. Resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga.

De yrkeshögskolor som ordnar flerformsstudier inom sjöfarten meddelar i sin ansökningsinformation när och var urvalsproven ordnas.

10.3 Urval till dagstudier på ett främmande språk

Den allmänna behörigheten att söka till utbildningar som leder till examen behandlas i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna. Antagningen genomförs separat för varje ansökningsobjekt och enbart urvalsprov används.

10.3.1 Urvalsprov

Urvalspoängen baserar sig på poängen uppnådda i urvalsprovet. I urvalsprovet kan de sökande få högst 100 poäng, och det lägsta godkända poängtalet är 20 poäng. Varje yrkeshögskola meddelar i sin ansökningsinformation vad urvalsprovets delar innehåller och antalet poäng som kan erhållas i dem.

Alla behöriga sökande kallas till urvalsprovet, och de kan delta i urvalsprovet endast i de yrkeshögskolor som tillhandahåller ansökningsobjektet i fråga. De som deltar i detta urvalsprov får ett provresultat som är giltigt endast i de yrkeshögskolor som har ordnat provet. Resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga.

De yrkeshögskolor som ordnar flerformsstudier på ett främmande språk inom sjöfarten meddelar i sin ansökningsinformation när och var urvalsproven ordnas.

10.4 Övrig information

10.4.1 intyg

Sökande som blivit godkända ska lämna in ett läkarintyg utfärdat av en sjömanshälsovårdscentral till yrkeshögskolan senast **8.9.2017**. Av läkarintyget ska framgå att:

- personens syn och hörsel samt färgseende uppfyller kraven i social- och hälsovårdsministeriets förordning
- personen med avseende på sitt hälsotillstånd och sin funktionsförmåga är lämplig för den tilltänkta uppgiften och inte har en funktionsnedsättning eller en sjukdom som hindrar eller uppenbart försvårar hans eller hennes arbete
- personen inte har någon sjukdom som man kan anta förvärras i arbetet eller äventyra hälsan hos andra som befinner sig på fartyget eller säkerheten inom sjöfarten.

Yrkeshögskolan kan återkalla beslutet om studieplats om läkarintyget inte lämnas in inom den ovan nämnda tidsfristen eller om sökanden på basis av läkarintyget inte kan anses lämplig för utbildning inom sjöfarten.

10.4.2 Indragning av studierätt

På utbildningen inom sjöfart tillämpas 33 § i yrkeshögskolelagen (932/2014) enligt vilken yrkeshögskolan kan dra in en studerandes studierätt om studierna är förbundna med krav som hänför sig till

kundsäkerheten eller säkerheten i trafiken och den studerande har visat sig vara olämplig för studierna

- genom att i sina studier upprepade gånger eller allvarligt äventyra någon annans hälsa eller säkerhet och därmed visat sig vara uppenbart olämplig för praktiska uppgifter eller praktik i anslutning till studierna
- det är uppenbart att den studerande inte i fråga om hälsotillstånd och funktionsförmåga uppfyller förutsättningarna för antagning som studerande
- den studerande vid ansökan om att bli antagen som studerande har undanhållit sådan information om beslut om indragning av studierätt som kunde ha utgjort hinder för antagningen

11 YRKESHÖGSKOLEEXAMEN I FÖRETAGSEKONOMI

I utbildningsansvaret för yrkeshögskoleexamen i företagsekonomi ingår sex utbildningsområden som denna rekommendation gäller:

1. Företagsekonomi
2. Affärsverksamhetens logistik
3. Arbete som ledningsassistent och språk
4. Biblioteks- och informationstjänstområdet
5. Datahantering
6. Säkerhetsbranschen

I denna rekommendation beskrivs först antagningsgrunderna för den finsk- och svenskspråkiga utbildningen och därefter för utbildningen på ett främmande språk. Till utbildningsområdet Företagsekonomi hör flera utbildningar och ansökningsobjekt. På varje yrkeshögskolas egen webbplats och i tjänsten Studieinfo.fi finns närmare uppgifter om när utbildningar ordnas.

11.1 Urval till finsk- och tvåspråkiga dagstudier

11.1.1 Urval

Urvalet görs på tre olika sätt (se urvalsmetoderna i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna):

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov	40 poäng
------------	----------

URVALSMETOD 2: SKOLFRAMGÅNG OCH URVALSPROV (endast de som söker med studentexamen är med i urvalsmetoden)

Alternativ 2B

Skolframgång	60 poäng
Urvalsprov	40 poäng
Totalt	100 poäng

URVALSMETOD 2: BETYGSURVAL (endast de som söker med studentexamen är med i urvalsmetoden)

Alternativ 3B
Skolframgång

60 poäng

Betygsurval 3B används endast i sökandens första ansökningsobjekt.

Yrkeshögskolorna bestämmer för varje ansökningsobjekt antalet nybörjarplatser i varje kö. Det är viktigt att sökanden får tydlig information om huruvida yrkeshögskolan använder alla urvalsmetoder.

De som har studentexamen kan bli antagna med alla urvalsmetoder. De som söker med en yrkesinriktad examen, en yrkesexamen eller en specialyrkesexamen eller en utländsk examen eller med enbart gymnasiets lärokurs kan bli antagna endast genom urvalsmetod 1. Av urvalsmetodsköerna fylls först urvalsmetod 3B, därefter urvalsmetod 2B och sist urvalsmetod 1.

11.1.2 Poängsättning av skolframgång

Urvalsmetod 3B och 2B

Poängen för skolframgång baserar sig på studentexamensbetyget. För dem som avlade studentexamen 1990 och därefter fås vitsorden i studentexamensbetyget direkt från studentexamensnämnden.

A. Urval på grundval av studentexamensbetyg/Företagsekonomi

Studentexamensbetyg	L/E	M	C	B	A
Modersmål	20	19	17	12	10
Bästa språk (främmande språk och andra inhemska) lång (kort/mellanlång)	20 (19)	19(18)	17(16)	12 (11)	10 (9)
Matematik (kort eller lång) eller bästa prov i realämnena (realen för dem som skrev före 2006)	20	19	17	12	10

B. Urval på grundval av studentexamensbetyg/Datahantering

Studentexamensbetyg	L/E	M	C	B	A
Modersmål	15	12	9	6	3
Bästa språk (främmande språk och andra inhemska) lång (kort/mellanlång)	15 (12)	12 (9)	9 (6)	6 (3)	3 (1)
Matematik lång (kort)	15 (12)	12 (9)	9 (6)	6 (3)	3 (1)
Bästa realämne	15	12	9	6	3

11.1.3 Urvalsprov

I urvalsprovet deltar alla sökande som har behörighet att söka, och ingen särskild kallelse skickas ut. Yrkeshögskolorna ger i ansökningsanvisningarna den information som sökanden behöver om urvalsprovet. Urvalsprovet genomförs i det högst prioriterade ansökningsobjektet i urvalsgruppen, och det går inte att byta urvalsprovsplats. Yrkeshögskolorna samarbetar på det sättet att de utbildningar som hör till samma urvalsgrupp godkänner urvalsprov som genomförts i en annan yrkeshögskola som sådana. De sökande måste delta i alla delar av urvalsprovet, annars blir de underkända i urvalsprovet.

För antagning krävs minst 10 poäng (max. 40 poäng). Om något ansökningsobjekt avviker från detta, nämns det nedan där utbildningen i fråga behandlas. Resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga.

1. För utbildningen **Företagsekonomi** ordnas det riksomfattande urvalsprovet vid den gemensamma ansökan på våren fredag 9.6.2017 kl. 12.00. De yrkeshögskolor som använder det riksomfattande provet lägger ut förhandsmaterialet för provet på sina webbplatser. Där finns materialet tillgängligt 24.4–9.6.2017. Vid den gemensamma ansökan på hösten hålls urvalsprovet onsdag 1.11.2017 kl. 12.00. Vid den gemensamma ansökan på hösten godkänns för dagstudierna i Företagsekonomi även resultatet i urvalsprovet för flerformsstudier i Företagsekonomi. Resultatet överförs mellan de ansökningsobjekt som samarbetar i fråga om det riksomfattande urvalsprovet. Förhandsmaterialet finns tillgängligt 29.9–1.11.2017. De sökande får inte ha med sig förhandsmaterialet under provet.

Det riksomfattande urvalsprovet i Företagsekonomi består av tre delar: en uppsats eller en intervju (10 p), flervalstuppgifter som baserar sig på ett förhandsmaterial (15 p) samt en del som mäter förmågan till logiska slutledningar och kunskaper i matematik (15 p). Urvalsprovet tar två timmar, men på grund av arrangemangen ska tre timmar reserveras för det. Om det ingår en intervju i provet ska hela dagen reserveras för det.

Till urvalsprovgruppen för Företagsekonomi hör följande utbildningar, och samma urvalsprov används i dem alla:

- a. Företagsekonomi
  - b. Internationell handel, Lahden ammattikorkeakoulu
  - c. Affärsverksamhet inriktad på tjänster, Lahden ammattikorkeakoulu
  - d. Försäljningsarbete, Haaga-Helia och Turun ammattikorkeakoulu
  - e. Försäljning och visuell marknadsföring, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
  - f. Försäljning och marknadsföring, Kymenlaakson ammattikorkeakoulu
  - g. Försäljningsarbete och logistik inom affärsverksamhet, Turun ammattikorkeakoulu
  - h. Logistik inom affärsverksamhet, Kymenlaakson och Turun ammattikorkeakoulu
  - i. Arbete som ledningsassistent och språk, Kymenlaakson ammattikorkeakoulu
  - j. Wellness-affärsverksamhet, Savonia-ammattikorkeakoulu
2. Utbildningen **Biblioteks- och informationstjänstområdet** erbjuds av Oulun, Seinäjoen och Turun ammattikorkeakoulu. Urvalsprovet hålls tis 6.6.2017. Urvalsprovet består av två delar: en skriftlig uppgift eller en gruppintervju (max. 20 p) samt en materialbaserad uppgift (max. 20 p). I urvalsprovet prioriteras lämplighet för branschen, motivation och inlärningsförmåga. Det finns inget förhandsmaterial för provet. För antagning krävs minst 10 poäng i urvalsprovet
  3. Det riksomfattande urvalsprovet för utbildningen **Datahantering** hålls torsdag 8.6.2017 kl. 12.00 vid den gemensamma ansökan på våren och torsdag 2.11.2017 kl. 12.00 vid den gemensamma ansökan på hösten. Vid den gemensamma ansökan på våren och hösten godkänns också resultatet i urvalsprovet för flerformsutbildningen i Datahantering. Resultatet överförs mellan de ansökningsobjekt som samarbetar i fråga om det riksomfattande urvalsprovet. Utbildningen bildar en

egen urvalsprovsgrupp. De yrkeshögskolor som använder det riksomfattande provet lägger ut förhandsmaterialet på sina webbplatser; vid ansökan på våren 8.5–8.6.2017 och vid ansökan på hösten 2.10–2.11.2017. De sökande får inte ha med sig materialet under provet.

I provet mäts med en skriftlig del som är gemensam för alla förmågan till logiskt tänkande och problemlösning (max. 15 p) och på basis av förhandsmaterialet förmågan att tillägna sig ny kunskap (max. 15 p). Dessutom mäts de sökandes motivation och lämplighet för branschen (max. 10 p). Denna del får varje högskola som ordnar urvalsprovet genomföra på ett sätt som den finner bäst, t.ex. med en essä, en intervju eller en kombination av dessa eller på något annat lämpligt sätt. Varje högskola ger i tjänsten Studieinfo närmare information om den del som mäter motivation och intresse, senast under ansökningstiden. Informationen finns bland den övriga informationen om antagningsgrunderna. För att bli antagen måste sökanden i den del som mäter motivation och lämplighet få minst 4 poäng och i hela urvalsprovet minst 12 poäng.

11.2 Urval till finskspråkiga flerformsstudier

11.2.1 Urval

Urvalet kan göras på två olika sätt (se urvalsmetoderna i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna):

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov	70 poäng
------------	----------

URVALSMETOD 4: URVALSPROV OCH ARBETSERFARENHETER

Urvalsprov	70 poäng
Arbetsfarenheter	30 poäng
Totalt	100 poäng

Yrkeshögskolorna bestämmer för varje ansökningsobjekt antalet nybörjarplatser i varje urvalsmetod, om båda metoderna används. Det är viktigt att sökanden får tydlig information om huruvida yrkeshögskolan använder båda urvalsmetoderna. Av urvalsmetoderna fylls först urvalsmetod 4 och därefter urvalsmetod 1.

11.2.2 Arbetsfarenheter

När poängen för arbetsfarenhet beräknas beaktas endast arbetsfarenheter som förvärvats vid 18 års ålder eller senare och som förvärvats senast **31.7.2017** vid ansökan på våren och senast **31.12.2017** vid ansökan på hösten. Två månaders allmän (behöver inte vara områdesspecifik) arbetsfarenhet ger en poäng. För arbetsfarenhet kan man få högst 30 poäng.

Endast arbetsfarenhet som kan påvisas med ett arbetsintyg av arbetsgivaren ger poäng, och de antagnas intyg kontrolleras. Av arbetsintyget ska framgå bland annat exakt datum då anställningsförhållandet inleddes och upphörde, arbetsgivarens kontaktuppgifter, arbetsuppgifter och, om det är fråga om deltidsarbete, antalet arbetstimmar. Arbetsintygen behöver inte skickas in under ansökningstiden. Anvisningar om hur arbetsintygen ska skickas in finns i det bifogade tidsschemat.

Beväringstjänst, frivillig militärtjänst för kvinnor, civiltjänst eller vårdledighet räknas inte som arbetserfarenhet. Som arbetserfarenhet räknas inte praktik och inläring i arbetet, om dessa ingår i den examen som använts i ansökan.

Företagsverksamhet godkänns som arbetserfarenhet om sökanden kan uppvisa ett intyg som visar att sökanden har eller har haft en FÖPL- eller LFÖPL-försäkring. (FÖPL = pensionsförsäkring för företagare, LFÖPL = pensionsförsäkring för lantbruksföretagare, skogsägare, yrkesfiskare och renskötare samt deras familjemedlemmar). Företagsverksamhet i utlandet bevisas med motsvarande officiella dokument.

De sökande ska omvandla arbetstimmar som de utfört i deltidarbete till timmar i heltidsarbete på följande sätt: 150 timmar eller 20 dagar med minst 7 arbetstimmar motsvarar en månad. Arbetserfarenheten behöver inte vara sammanhängande eller förvärvad hos samma arbetsgivare. Sökande som haft flera anställningsförhållanden samtidigt får endast så många poäng som heltidsarbete ger. Om arbetsintyget har utfärdats på ett annat språk än finska, svenska eller engelska, ska sökanden till ansöknings servicen lämna in både en kopia av intyget på det ursprungliga språket och en kopia av en översättning till finska, svenska eller engelska som gjorts av en auktoriserad translator. Översättningen ska vara försedd med translators underskrift och stämpel.

11.2.3 Urvalsprov

Till urvalsproven kallas alla behöriga sökande. Kallelserna till urvalsprovet skickas till den e-postadress som meddelats i ansökan. För antagning krävs minst 28 poäng (max. 70 poäng). Resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga. Yrkehögskolorna samarbetar på det sättet att de utbildningar som hör till samma urvalsprovgrupp godkänner urvalsprov som genomförts i en annan yrkehögskola som sådana. De sökande måste delta i alla delar av urvalsprovet, annars blir de underkända i urvalsprovet.

1. För urvalsprovgruppen för utbildningen **Företagsekonomi** ordnas de riksomfattande urvalsproven vid den gemensamma ansökan på våren onsdag 24.5.2017 och vid ansökan på hösten onsdag 1.11.2017 kl. 12.00. Vid den gemensamma ansökan på hösten godkänns för flerformsstudier i Företagsekonomi även urvalsprovresultat för dagstudier i Företagsekonomi. Resultatet överförs mellan de ansökningsobjekt som samarbetar i fråga om det riksomfattande urvalsprovet.

Det riksomfattande urvalsprovet för utbildningen Företagsekonomi består av följande delar: en uppsats eller en intervju (30 p), flervalssuppgifter som baserar sig på ett förhandsmaterial (20 p) samt en del som mäter förmågan till logiska slutledningar och kunskaper i matematik (20 p). De yrkehögskolor som använder det riksomfattande provet lägger ut förhandsmaterialet på sina webbplatser; vid ansökan på våren 24.4–24.5.2017 och vid ansökan på hösten 29.9–1.11.2017. De sökande får inte ha med sig materialet under provet. Det skriftliga provet tar två timmar, men för provet inklusive eventuella intervjuer ska 3–6 timmar reserveras.

Till urvalsprovgruppen för Företagsekonomi hör följande utbildningar, och samma urvalsprov används i dem alla:

- a. Företagsekonomi
  - b. Drivande av små- och medelstora företag, Seinäjoen ammattikorkeakoulu
  - c. Logistik inom affärsverksamhet, Lahden ammattikorkeakoulu
  - d. Försäljning och marknadsföring, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu
2. Det riksomfattande urvalsprovet för utbildningen **Datahantering** hålls torsdag 8.6.2017 kl. 12.00 vid den gemensamma ansökan på våren och torsdag 2.11.2017 kl. 12.00 vid den gemensamma ansökan på hösten. Utbildningen bildar en egen urvalsprovgrupp. Vid den gemensamma ansökan på våren och hösten godkänns också resultaten i urvalsprovet för dagstudier i Datahantering. Resultatet överförs mellan de ansökningsobjekt som samarbetar i fråga om det riksomfattande

urvalsprovet. De yrkeshögskolor som använder det riksomfattande provet lägger ut förhandsmaterialet på sina webbplatser; vid ansökan på våren 8.5–8.6.2017 och vid ansökan på hösten 2.10–2.11.2017. De sökande får inte ha med sig materialet under provet.

I urvalsprovet mäts med en skriftlig del som är gemensam för alla förmågan till logiskt tänkande och problemlösning (max. 20 p) samt på basis av förhandsmaterialet förmågan att tillägna sig ny kunskap (max. 30 p). Dessutom mäts de sökandes motivation och lämplighet för branschen (max. 20 p). Denna del får varje högskola som ordnar urvalsprovet genomföra på ett sätt som den finner bäst, t.ex. med en essä, en intervju eller en kombination av dessa eller på något annat lämpligt sätt. Varje högskola ger i tjänsten Studieinfo närmare information om den del som mäter motivation och intresse. Informationen finns bland den övriga informationen om antagningsgrunderna.

För att bli antagen måste sökanden i den del som mäter motivation och lämplighet få minst 8 poäng och i hela urvalsprovet minst 25 poäng.

11.3 Urval till dagstudier på ett främmande språk

11.3.1 Urval

Urvalet kan göras på två olika sätt (se urvalsmetoderna i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna):

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov	40 poäng
------------	----------

URVALSMETOD 2: SKOLFRAMGÅNG OCH URVALSPROV (endast de som söker med studentexamen är med i urvalsmetoden)

Alternativ 2B

Skolframgång	60 poäng
Urvalsprov	40 poäng
Totalt	100 poäng

Yrkeshögskolorna bestämmer för varje ansökningsobjekt antalet nybörjarplatser i varje urvalsmetod. Det är viktigt att sökanden får tydlig information om huruvida yrkeshögskolan använder båda urvalsmetoderna. De som har avlagt studentexamen kan bli antagna med båda urvalsmetoderna. De som söker med en grundläggande yrkesexamen, en yrkesexamen eller en specialyrkesexamen eller med en utländsk examen eller med enbart gymnasiets lärokurs kan bli antagna endast genom urvalsmetod 1. Av urvalsmetodsköerna fylls först urvalsmetod 2B och därefter urvalsmetod 1.

11.3.2 Skolframgång

För dagstudierna inom utbildningen på ett främmande språk beräknas poängen för skolframgång på samma sätt som för dagstudierna inom den motsvarande finsk- och svenskspråkiga utbildningen Företagsekonomi och Datahantering.

11.3.3 Urvalsprov

Till urvalsproven kallas alla behöriga sökande. Kallelserna till urvalsproven skickas till den e-postadress som meddelats i ansökan. Urvalsprovet genomförs i det högst prioriterade ansökningsobjektet i urvalsgruppen, och det går inte att byta urvalsprovplats. Yrkehögskolorna samarbetar på det sättet att de utbildningar som hör till samma urvalsprovsgrupp godkänner urvalsprov som genomförts i en annan yrkehögskola som sådana. De sökande måste delta i alla delar av urvalsprovet, annars blir de underkända i urvalsprovet.

För antagning krävs minst 10 poäng (max. 40 poäng). Om någon utbildning avviker från detta, nämns det nedan där utbildningen i fråga behandlas. Resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga.

1. Det riksomfattande urvalsprovet för utbildningen **International Business** och **Business Management** hålls onsdag 19.4.2017 vid den gemensamma ansökan på våren och onsdag 25.10.2017 vid ansökan på hösten. De yrkehögskolor som använder det riksomfattande provet lägger ut förhandsmaterialet för provet på sina webbplatser när ansökningstiden börjar 2017.

Urvalsprovet består av följande delar (min./max. poäng): en essä (3 p/10 p), flervalsfrågor (2 p/6 p), en del som mäter matematiskt-logiskt tänkande (2 p/8 p) och en intervju (3 p/16 p). Essän och intervjun bildar i urvalsprovet en integrerad del som mäter sökandens kunskaper i engelska. Sökanden måste få minst 3 p i vardera delen. Den del som mäter kunskaperna i engelska antecknas i systemet med bedömningen godkänd/underkänd.

I provet mäts förutsättningar för studier och teamarbete, muntlig och skriftlig uttrycksförmåga samt matematisk-logisk slutledningsförmåga. Mer detaljerad information finns på Studieinfo.fi. De som ordnar utbildningen International Business samarbetar kring urvalsprovet.

2. Det riksomfattande urvalsprovet för utbildningen **Business Information Technology** hålls fredag 21.4.2017 vid den gemensamma ansökan på våren. Utbildningen bildar en egen urvalsprovsgrupp. Urvalsprovet består av tre delar: en skrivuppgift som baserar sig på ett förhandsmaterial (min./max. poäng 2 p/10 p), en uppgift som mäter matematisk-logisk slutledningsförmåga (min./max. poäng 6 p/20 p) och en gruppdiskussion eller en intervju som mäter förutsättningarna för studier och kunskaperna i engelska (min./max. poäng 2 p/10 p).

I provet mäts lämplighet för branschen, förutsättningar för studier och teamarbete, muntlig och skriftlig uttrycksförmåga samt matematisk-logisk slutledningsförmåga. De sökandes kunskaper i engelska bedöms i samband med urvalsprovet och de sökande måste få godkänt resultat i alla delar av urvalsprovet för att bli antagna. De som ordnar BIT-utbildningarna samarbetar kring urvalsprovet. Mer detaljerad information finns på webbplatsen Studieinfo.fi.

11.4 Urval till flerformsstudier på ett främmande språk

11.4.1 Urval

Urvalet kan göras på två olika sätt (se urvalsmetoderna i den allmänna delen av rekommendationen om antagningsgrunderna):

URVALSMETOD 1: URVALSPROV

Urvalsprov 70 poäng

URVALSMETOD 4: URVALSPROV OCH ARBETSERFARENHETER

Urvalsprov	70 poäng
Arbetsfarenheter	30 poäng
Totalt	100 poäng

Yrkeshögskolorna bestämmer för varje ansökningsobjekt antalet nybörjarplatser i varje urvalsmetod. Det är viktigt att sökanden får tydlig information om huruvida yrkeshögskolan använder båda urvalsmetoderna. Av urvalsmetoderna fylls först urvalsmetod 4 och därefter urvalsmetod 1.

11.4.2 Arbetsfarenheter

För flerformsstudierna inom utbildningen på ett främmande språk beräknas poängen för arbetsfarenhet på samma sätt som för flerformsstudierna inom den motsvarande finsk- och svenskspråkiga utbildningen Företagsekonomi och Datahantering.

11.4.3 Urvalsprov

Till urvalsproven kallas alla behöriga sökande. Kallelserna till urvalsproven skickas till den e-postadress som meddelats i ansökan. För antagning krävs minst 28 poäng (max. 70 poäng). Resultatet i urvalsprovet är giltigt under ansökningsomgången i fråga. Om yrkeshögskolorna samarbetar godkänner de utbildningar som hör till samma urvalsprovsgrupp urvalsprov som genomförts i en annan yrkeshögskola som sådana.

BILAGA MED TIDSSCHEMA

Ansökan till yrkeshögskolorna 2017, tidsschema för inlämnande av betyg, intyg, bilagor etc.

UTBILDNING SOM LEDER TILL YRKESHÖGSKOLEEXAMEN

De dokument som krävs ska vara inlämnade senast vid den tidpunkt som meddelats (dateringen på poststämpeln räcker inte). Om ett utbildningsområde har avvikande datum meddelas detta på högskolornas webbsidor där information ges om ansökan samt i antagningsgrunderna för detta utbildningsområde.

Dokument	Vårens ansökningsperiod I 10.1–25.1.2017	Vårens ansökningsperiod II 15.3–5.4.2017	Höstens ansökningsperiod 6–20.9.2017
Finländsk examen: 1) examen ska vara avlagd och en kopia av examensbetyget ska skickas till ansökningsservicen (* = de som avlägger examen under ansökningsperioden) 2) vitsorden för dem som blev studenter 1990 eller därefter 3) de som blev studenter före 1990 ska skicka kopior av betyget till ansökningsservicen 4) kontroll av examensbetyget i original	 1) till handa senast fre 14.7.2017 kl. 15 2) fås direkt från studentexamensnämnden 3) till handa senast ons 8.2.2017 kl. 15 4) när studierna inleds	 1) till handa senast fre 14.7.2017 kl. 15 2) fås direkt från studentexamensnämnden 3) till handa senast tor 20.4.2017 kl. 15 4) när studierna inleds	 1) till handa senast 8.12.2017 kl. 15 * till handa senast fre 29.12.2017 kl. 15 2) fås direkt från studentexamensnämnden 3) till handa senast ons 27.9.2017 kl. 15 4) när studierna inleds
Internationell studentexamen (IB, EB, RP): 1) en kopia av examensbetyget och en auktoriserad översättning av det ska skickas till ansökningsservicen (* de som avlägger examen under ansökningsperioden ska skicka dokumentet Predicted Grades eller motsvarande betyg)	 1) till handa senast ons 8.2.2017 kl. 15 * till handa senast 20.4.2017 kl. 15	 1) till handa senast tor 20.4.2017 kl. 15 * till handa senast 20.4.2017 kl. 15	 1) till handa senast ons 27.9.2017 kl. 15 * till handa senast 27.9.2017 kl. 15

<p>2) Slutsvitsord (transcript of grades) för dem som får IB-examen under ansökningsperioden</p> <p>3) kontroll av examensbetyget i original och den auktoriserade översättningen</p>	<p>2) till handa senast fre 14.7.2017 kl. 15</p> <p>3) när studierna inleds</p>	<p>2) till handa senast fre 14.7.2017 kl. 15</p> <p>3) när studierna inleds</p>	<p>2) till handa senast 27.9.2017 kl. 15</p> <p>3) när studierna inleds</p>
<p>Utländsk examen:</p> <p>1) examen ska vara avlagd och en kopia av examensbetyget och en auktoriserad översättning av det ska skickas till ansökningsservicen (gäller inte medborgare i EU-/EES-länder som avlägger examen under ansökningsperioden)</p> <p>2) medborgare i EU-/EES-länder som avlägger examen under ansökningsperioden ska skicka en kopia av examensbetyget och en auktoriserad översättning av det till ansökningsservicen</p> <p>3) kontroll av examensbetyget i original och av den auktoriserade översättningen i original</p>	<p>1) till handa senast ons 8.2.2017 kl. 15</p> <p>2) till handa senast fre 14.7.2017 kl. 15</p> <p>3) när studierna inleds</p>	<p>1) till handa senast tor 20.4.2017 kl. 15</p> <p>2) till handa senast fre 14.7.2017 kl. 15</p> <p>3) när studierna inleds</p>	<p>1) till handa senast ons 27.9.2017 kl. 15</p> <p>2) till handa senast fre 29.12.2017 kl. 15</p> <p>3) när studierna inleds</p>
<p>Arbetsintyg:</p> <p>1) arbetsfarenheten ska vara förvärvat</p> <p>2) kopior av arbetsintygen ska skickas till ansökningsservicen</p> <p>3) kontroll av arbetsintygen i original</p>	<p>1) senast 31.7.2017</p> <p>2) till handa senast fre 14.7.2017 kl. 15</p> <p>3) när studierna inleds</p>	<p>1) senast 31.7.2017</p> <p>2) till handa senast fre 14.7.2017 kl. 15</p> <p>3) när studierna inleds</p>	<p>1) senast 31.12.2017</p> <p>2) till handa senast fre 8.12.2017 kl. 15</p> <p>3) när studierna inleds</p>
<p>Flyktingar eller personer som kan jämställas med en flykting ska skicka beslutet om asyl eller uppehållstillståndet på grund av behov av skydd till ansökningsservicen</p>	<p>till handa senast ons 8.2.2017 kl. 15</p>	<p>till handa senast tor 20.4.2017 kl. 15</p>	<p>till handa senast ons 27.9.2017 kl. 15</p>

Förhandsuppgifterna ska vara framme (se högskolans webbplats/Studieinfo)	senast vid den tidpunkt som yrkeshögskolan meddelar	senast vid den tidpunkt som yrkeshögskolan meddelar	senast vid den tidpunkt som yrkeshögskolan meddelar
Antagning genom prövning: de bilagor som högskolan kräver ska skickas till högskolan (se högskolans webbplats/Studieinfo)	till handa senast ons 8.2.2017 kl. 15	till handa senast tor 20.4.2017 kl. 15	till handa senast ons 27.9.2017 kl. 15
Tillgängligheten vid antagning av studerande: ansökan om specialarrangemang vid urvalsprovet ska skickas till högskolan (se högskolans webbplats/Studieinfo)	till handa senast ons 8.2.2017 kl. 15	till handa senast tor 20.4.2017 kl. 15	till handa senast ons 27.9.2017 kl. 15
Förändringar i uppgifterna om arbetserfarenheter ska meddelas till ansökningsservicen, om de har betydelse vid det egentliga urvalet.	till handa senast fre 12.5.2017 kl. 15	till handa senast tor 8.6.2017 kl. 15	till handa senast tor 9.11.2017 kl. 15

UTBILDNING SOM LEDER TILL HÖGRE YRKESHÖGSKOLEEXAMEN

De dokument som krävs ska vara inlämnade senast vid den tidpunkt som meddelats (dateringen på poststämpeln räcker inte). Om ett utbildningsområde har avvikande datum meddelas detta på högskolornas webbsidor där information ges om ansökan samt i antagningsgrunderna för detta utbildningsområde.

Dokument	Vårens ansökningsperiod I	Vårens ansökningsperiod II	Höstens ansökningsperiod
	10.1–25.1.2017	15.3–5.4.2017	6–20.9.2017
Finländsk examen: 1) examen ska vara avlagd och en kopia av examensbetyget ska skickas till ansökningsservicen (* = de som avlägger examen under ansökningsperioden)	1) till handa senast fre 14.7.2017 kl. 15 2)	1) till handa senast fre 14.7.2017 kl. 15	1) till handa senast fre 8.12.2017 kl. 15 * till handa senast fre 29.12.2017 kl. 15

2) kontroll av examensbetyget i original	2) när studierna inleds	2) när studierna inleds	2) när studierna inleds
Utländsk examen:			
1) examen ska vara avlagd och en kopia av examensbetyget och en auktoriserad översättning av det ska skickas till ansökningsservicen (gäller inte medborgare i EU-/EES-länder som avlägger examen under ansökningsperioden)	1) till handa senast ons 8.2.2017 kl. 15	1) till handa senast tor 20.4.2017 kl. 15	1) till handa senast ons 27.9.2017 kl. 15
2) medborgare i EU-/EES-länder som avlägger examen under ansökningsperioden ska skicka en kopia av examensbetyget och en auktoriserad översättning av det till ansökningsservicen	2) till handa senast fre 14.7.2017 kl. 15	2) till handa senast fre 14.7.2017 kl. 15	2) till handa senast fre 29.12.2017 kl. 15
3) kontroll av examensbetyget i original och av den auktoriserade översättningen i original	3) när studierna inleds	3) när studierna inleds	3) när studierna inleds
Arbetsintyg:			
1) arbetsfarenheten ska vara förvärvat	1) senast 31.7.2017	1) senast 31.7.2017	1) senast 31.12.2017
2) kopior av arbetsintygen ska skickas till ansökningsservicen	2) till handa senast fre 14.7.2017 kl. 15	2) till handa senast fre 14.7.2017 kl. 15	2) till handa senast fre 8.12.2017 kl. 15
3) kontroll av arbetsintygen i original	3) när studierna inleds	3) när studierna inleds	3) när studierna inleds
Förhandsuppgifterna ska vara framme (se högskolans webbplats/Studieinfo)	senast vid den tidpunkt som yrkeshögskolan meddelar	senast vid den tidpunkt som yrkeshögskolan meddelar	senast vid den tidpunkt som yrkeshögskolan meddelar
Tillgänglighet vid antagning: ansökan om specialarrangemang vid urvalsprovet ska skickas till ansökningsservicen	till handa senast ons 8.2.2017 kl. 15	till handa senast tor 20.4.2017 kl. 15	till handa senast ons 27.9.2017 kl. 15

(se högskolans webbplats/Studieinfo)			
Förändringar i uppgifterna om arbetserfarenheter ska meddelas till ansökningsservicen, om de inverkar på behörigheten att söka till utbildningen.	till handa senast ons 8.2.2017 kl. 15	till handa senast tor 20.4.2017 kl. 15	till handa senast ons 27.9.2017 kl. 15
Förändringar i uppgifterna om arbetserfarenheter ska meddelas till ansökningsservicen, om de har betydelse vid det egentliga urvalet	till handa senast fre 12.5.2017 kl. 15	till handa senast tor 8.6.2017 kl. 15	till handa senast tor 9.11.2017 kl. 15

12 Yrkespedagogiska lärarhögskolor

Det finns fem yrkespedagogiska lärarhögskolor, och de drivs i anslutning till yrkeshögskolor:

- Hämeen ammattikorkeakoulu (HAMK), Ammatillinen opettajakorkeakoulu
- Haaga-Helia ammattikorkeakoulu (Haaga-Helia), Ammatillinen opettajakorkeakoulu
- Jyväskylän ammattikorkeakoulu (JAMK), Ammatillinen opettajakorkeakoulu
- Oulun ammattikorkeakoulu (OAMK), Ammatillinen opettajakorkeakoulu
- Tampereen ammattikorkeakoulu (TAMK), Ammatillinen opettajakorkeakoulu

I de yrkespedagogiska lärarhögskolorna är det möjligt att avlägga yrkespedagogisk lärarutbildning (60 sp), utbildning av speciallärare för yrkesutbildningen (60 sp) och utbildning av studiehandledare för yrkesutbildningen (60 sp). I alla fem yrkespedagogiska lärarhögskolor ordnas alla dessa utbildningar. Till Oulun ammattikorkeakoulu antas vartannat år studerande till utbildningen av speciallärare och vartannat år till utbildningen av studiehandledare.

Antagningsgrunderna för de yrkespedagogiska lärarutbildningarna tas årligen fram i en riksomfattande arbetsgrupp (AMKOPE). Efter att lärarhögskolornas föreståndare har godkänt antagningsgrunderna fastställs de av yrkeshögskolornas organ.

12.1 Yrkespedagogisk lärarutbildning

Utbildningen riktar sig särskilt till lärarna i yrkesläroanstalterna och yrkeshögskolorna samt till personer som har för avsikt att söka sig till dessa uppgifter.

Den yrkespedagogiska lärarutbildningen är till sin karaktär vuxenutbildning. Studierna genomförs som webbstudier eller flerformsstudier. Utbildningen ordnas på finska och engelska på flera orter.

Den yrkespedagogiska lärarutbildningen (pedagogiska studier för lärare 60 p) ger utöver pedagogisk behörighet för uppgiften som lärare även behörighet för en tjänst/uppgift som lärare vid en annan läroanstalt än en yrkesläroanstalt och en yrkeshögskola.

Till yrkespedagogisk lärarutbildning kan den antas som har en sådan utbildning och arbetserfarenhet som krävs för en lärarbefattning vid en yrkeshögskola eller inom en yrkesinriktad utbildning (L 932/2014 § 25). Huvudregeln är högskoleexamen (yrkeshögskoleexamen eller universitetsexamen) och minst tre års arbetserfarenhet inom branschen i fråga. Behörighetsvillkoren varierar beroende på vilken skolnivå/läroanstalt/undervisningsuppgift det är frågan om, och villkoren kan gälla examen, studiernas omfattning i undervisningsämnen och praktiska arbetserfarenheter inom branschen.

De yrkespedagogiska lärarhögskolorna följer vid antagningen de gemensamma antagningsgrunderna. Urvalet av studerande baserar sig på den riksomfattande poängsättning som används vid antagningen. Vid antagningen kan också användas urvalsköer och/eller separata urvalsgrupper för ett visst utbildningsområde.

12.2 Utbildning av speciallärare för yrkesutbildningen

Utbildningen av speciallärare för yrkesutbildningen ger formell behörighet för uppgiften som speciallärare i en yrkesläroanstalt. Utbildningen utgör fortbildning för lärare. Studierna genomförs som flerformsstudier.

Till utbildningen av speciallärare för yrkesutbildningen kan den antas som har behörighet för lärare inom yrkesinriktade studier eller gemensamma studier inom yrkesutbildningen (F 986/1998, 13 §, mom. 1–5, 14 §, 15 §, 29 §). Av de sökande kan också krävas erfarenheter av undervisning och/eller handledning på heltid i en yrkesläroanstalt och/eller en yrkeshögskola.

De yrkespedagogiska lärarhögskolorna följer vid antagningen de gemensamma antagningsgrunderna. Urvalet av studerande baserar sig på den riksomfattande poängsättning som används vid antagningarna. Vid urvalet kan man också använda kvoter för enskilda utbildningsområden eller kvoter som baserar sig på andra utbildningsbehov.

12.3 Utbildning av studiehandledare för yrkesutbildningen

Utbildningen av studiehandledare för yrkesutbildningen ger formell behörighet för studiehandledarens uppgifter i alla läroanstalter. Utbildningen riktar sig dock särskilt till studiehandledare i yrkesläroanstalterna och yrkeshögskolorna samt till personer som har för avsikt att söka sig till denna uppgift. Utbildningen utgör fortbildning för lärare. Studierna genomförs som flerformsstudier.

Till utbildningen av studiehandledare för yrkesutbildningen kan den antas som har behörighet för lärare inom yrkesinriktade studier eller gemensamma studier inom yrkesutbildningen (F 986/1998, 13 §, mom. 1–5, 14 §, 15 §, 29 §).

De yrkespedagogiska lärarhögskolorna följer vid antagningen de gemensamma antagningsgrunderna. Urvalet av studerande baserar sig på den riksomfattande poängsättning som används vid antagning. Vid urvalet kan man också använda kvoter för enskilda utbildningsområden eller kvoter som baserar sig på andra utbildningsbehov.